Frederic
BEIGBEDER
DRAGOSTEA DUREAZĂ 3 ANI
Traducere din franceză MARIE-JEANNE VASILOIU
TREI
EDITORI
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu
DIRECTOR EDITORIAL Magdalena Mărculescu
COPERTA
Faber Studio (M. Radu, R. Manelici, S. Olteanu, D. Dumbrăvician)
DIRECTOR PRODUCȚIE Cristian Claudiu Coban
DTP Gabriela Chircea
CORECTURĂ Cătălina loancea
Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României BEIGBEDER, FREDERIC
Dragostea durează 3 ani / Frederic Beigbeder ; trad.: Marie-Jeanne
Vasiloiu. - Bucureşti: Editura Trei, 2011 ISBN 978-973-707-524-6
I. Vasiloiu, Marie-Jeanne (trad.) 821.133.l-31=135.1
Titlul original: L'Amour dure trois ans Autor: Frederic Beigbeder

C.P. 27-0490, Bucureşti
TeL/Fax: +40 21 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei. ro
www.edituratrei.ro
ISBN: 978-973-707-524-6
Christinei de Chasteigner şi lui Jean-Michel Beigbeder, fără de care această carte nu ar fi putut vedea lumina zilei. (Şi nici eu.)

„Vorbesc cu autoritatea pe care mi-o dă eşecul".
Scott Fitzgerald

„Şi ce! Şi ce! Nu trebuie să te complici! Trebuie să le spui lucrurilor pe nume. Iubeşti şi, după aia, nu mai iubeşti".
Francoise Sagan
(Cu ocazia unei cine luate la ea acasă, în 1966, împreună cu Brigitte Bardot şi Bernard Frank).

VASELE COMUNICANTE

CU TIMPUL, IUBIREA DISPARE
Dragostea este o bătălie pierdută dinainte.
La început, totul este frumos, chiar şi tu. Nu-ți vine să crezi că eşti aşa de îndrăgostit. Fiecare zi îşi poartă mica încărcătură de miracole. Nimeni de pe fața Pământului n-a mai cunoscut vreodată atâta plăcere. Fericirea există; şi e simplă: este un chip. Universul zâmbeşte. Timp de un an, viața nu este decât o înşiruire de dimineți însorite, chiar şi în după-amiezile cu ninsoare. Scrii cărți pe această temă. Te căsătoreşti, cât mai iute posibil — de ce să stai pe gânduri, dacă
eşti fericit? Gândurile te întristează, viața este cea care trebuie să învingă.
în al doilea an, lucrurile încep să se schimbe. Ai devenit tandru. Eşti mândru de înțelegerea care s-a stabilit în sânul cuplului, îți înțelegi soția „din priviri"; ce bucurie să simți că eşti una cu ea. Pe stradă, lumea crede că nevasta îți este soră; chestia asta te flatează, dar te şi lucrează. Faceți dragoste din ce în ce mai rar şi crezi că nu e nimic grav. Eşti convins că dragostea voastră este, pe zi ce trece, tot mai puternică, dar, de fapt, sfârşitul lumii este pe aproape. Aperi căsătoria în fața amicilor burlaci, care nu te mai recunosc. Dar eşti sigur oare că te recunoşti pe tine însuți în cel ce îşi recită lecția învățată papagaliceşte şi se abține să se uite după domnişoarele proaspete care dau strălucire străzii?
în al treilea an, nu te mai abții să te uiți după domnişoarele proaspete care dau strălucire străzii. Nu mai vorbeşti cu soția ta. La restaurant, stai ore în şir lângă ea, ascultând ce
povestesc vecinii de masă. Ieşi în oraş din ce în ce mai des: asta
îți este scuza, ca să nu mai regulezi. Curând după aceea vine şi momentul în care nu-ți mai poți suporta nevasta nicio secundă, fiindcă te-ai îndrăgostit de alta. Există un singur punct în privința căruia nu te-ai înşelat: viața e cea care are, cu adevărat, ultimul cuvânt, în al treilea an, ai o veste bună şi una rea. Cea bună: dezgustată, nevasta te părăseşte. Cea rea: începi o nouă carte.

II
UN DIVORȚ FESTIV

Ce să conduci bine când ai luat-o pe ulei, este de-ajuns să virezi între clădiri. Marc Marronnier acționează acceleratorul, ceea ce are ca efect sporirea vitezei scuterului. Se clatină printre maşini. Când le atinge, acestea fac semne cu farurile şi claxonează ca la nunțile de țoape. Ironia sorții: Marronnier tocmai îşi serbează divorțul, în seara asta, este la turul numărul 5 bis şi nu trebuie să piardă vremea: cinci locante într-o seară (Castel — Buddha — Bus — Cabaret — Queen) înseamnă deja o chestie cotoioasă, aşa că imaginați-vă cum
trebuie să fie cea de a cincea bis care, după cum o indică şi numărul, este executată de două ori în noaptea respectivă.
El iese de multe ori singur. Tipii mondeni sunt ființe solitare, pierdute într-o mulțime de cunoştințe vagi. Strângerile de mână au darul de a-i face să se simtă în siguranță. Fiecare nouă pupătură pe obraz e un trofeu, îşi dau iluzia importanței

salutând oameni celebri, în timp ce ei înşişi nu se învrednicesc să facă nimic cu mânuşiţele lor. Se aranjează în aşa fel încât să nu frecventeze decât locuri extrem de zgomotoase, ca să nu fie nevoiţi să vorbească. Petrecerile i-au fost lăsate omului ca să-şi ascundă gândurile. Puţini tipi cunosc atâta lume, câtă cunoaşte Marc, şi puţini sunt atât de singuri, cum este el.
în seara asta nu e o petrecere ca toate celelalte. Este propriul său divorţ-party! Ura! A început prin a cumpăra câte o sticlă în fiecare stabiliment. Şi s-ar părea, de asemenea, că a dat iama binişor prin ele.
Marc Marronnier, eşti Regele Nopţii, toată lumea te adoră; oriunde te duci, patronii de crâşmă te pupă-n bot, treci
peste cozile de la intrare, ai masa cea mai bună, cunoşti numele de familie ale tuturor oamenilor, râzi de toate glumele lor (în special de cele mai lipsite de haz), ţi se dau droguri pe gratis, apari în poze peste tot şi fără niciun rost, este incredibil de câtă trecere ai ajuns să te bucuri în societate doar în câţiva ani de cronică mondenă! Un nabab! „Mondanitor"! Păi, atunci, spune-mi şi mie, ca să pricep, de ce şi-a luat valea nevastă-ta?
— Ne-am despărţit de comun dezacord, mormăie Marc, intrând la Bus. Apoi, adaugă:
— M-am însurat cu Anne fiindcă era un înger; şi tocmai ăsta e motivul de divorţ. Am crezut că eram în căutarea dragostei, până într-o zi, când am înţeles că tot ce voiam era să fug de ea.
îngerul tăcerii şi-a fâlfâit o clipă aripile, după care Marc a schimbat subiectul:
- Ei, drăcie, a exclamat, fetele de aici sunt bunuţe, ar fi trebuit să mă spăl pe dinţi înainte. Hei! Domnişoară, sunteţi frumoasă ca un vis. Aş putea să vă scot hainele, vă rog?
Aşa e Marc Marronnier: face pe scârbosul, în costumul lui
de catifea, pentru că îi este ruşine să fie tandru. Tocmai a împlinit treizeci de ani: vârsta aia parşivă, la care eşti prea bătrân ca să fii tânăr şi prea tânăr ca să fii bătrân. Face totul pentru a-şi confirma reputaţia, astfel încât să nu decepţioneze pe nimeni. Voind să-şi îngroaşe dosarul de presă, s-a transformat, încetul cu încetul, în propria sa caricatură, îl oboseşte să demonstreze că este bun şi profund, aşa că face pe hahalera superficială, adoptând un comportament dezordonat şi chiar supărător. Prin urmare, este vina lui dacă nu vine nimeni să-l consoleze, când strigă pe ringul de dans: „lupi! Am divorţaa-aat!" Razele laser sunt singurele care îi pătrund în inimă, ca tot atâtea săbii.
Curând vine şi clipa în care a face un pas după altul devine o operaţiune complicată. Se urcă pe scuter bălăbănindu-se. Noaptea este geroasă. Apăsând cât poate pe manete, Marc simte cum îi curg lacrimi pe obraji. Vântul e de vină, cu siguranţă. Pleoapele îi rămân ca de marmură. Nu poartă cască. La
Dolce Vita? Care Dolce Vita? Unde s-o fi dus? Prea multe
amintiri, prea multe lucruri de uitat, e treabă grea să ştergi toate astea, va trebui să retrăiască atâtea momente plăcute, pentru a înlocui frumuseţea dinainte.
Se întâlneşte cu nişte amici la Baron, pe Avenue Mar-ceau. Şampania te costă ochii din cap, iar fetele aşijderea. De exemplu, dacă vrei să faci dragoste cu două fete,

dai şase miare, în timp ce o singură fată e trei miare. Nu scad din tarif nici să le pici cu ceară. Cer cash; Marc iese să scoată bani de pe card, de la un bancomat. Ele îl duc la hotel, se despoaie în taxi, îl sug într-o înțelegere deplină, iar el le apasă pe cap. în cameră, fetele se ung cu cremă parfumată; el o regulează pe una, în timp ce aceasta o linge pe cealaltă; după o vreme, incapabil să juiseze, simulează orgasmul, apoi se duce în baie să arunce discret, în pubelă, prezervativul gol.
în taxiul cu care se întoarce, la revărsatul zorilor, aude:
„Alcoolul are gust de fiere
Trecut-a ieri ca o părere Orchestra cântă îmbrăcată în haină ponosită Viața mea cea dezlânată Şi-atât de pustiită."
(Christophe, Frumosul Bizar)
Se hotărăşte ca, de acum încolo, să se masturbeze întotdeauna înainte de a ieşi în oraş, ca să nu mai fie ispitit să facă tot ce-i vine pe chelie.

III
LĂSAT DE IZBELIŞTE PE PLAJĂ
Suna ziua la toată lumea, aici e autorul. Vă urez bun-venit în creierul meu, scuzați-mă de deranj. Gata cu păcăleala: am luat hotărârea să-mi fiu propriul personaj principal. De obicei, ceea ce mi se întâmplă nu e niciodată grav şi nimeni din jurul meu nu moare din această pricină. De exemplu, n-am pus niciodată piciorul în Saraievo. Dramele mele se desfăşoară în restaurante, în localuri de noapte şi în apartamente decorate cu muluri. Chestia cea mai dureroasă care mi s-a întâmplat în ultima vreme este că n-am fost invitat
la parada de modă a lui John Galliano. Şi, dintr-odată, poftim:
mor de supărare. Am cunoscut o perioadă în care toți amicii mei se puseseră pe băutură, apoi una în care se drogau, după aia una în care se însurau şi acum o traversez pe cea în care toți divorțează, după care mor. Asta se petrece totuşi în locuri vesele, cum este cel de aici, de la Voile Rouge, o plajă din Saint Tropez, unde este foarte cald şi se eurodansează sus, pe bar, iar lumpencurviştinele în bikini sunt duşuite — pentru a se răcori — cu şampanie Cristal Roederer de un miar sticla de 75 de centilitri, care le este suptă, după aceea, din buric. Sunt înconjurat de râsete silite. Am poftă să mă înec în mare, dar sunt prea multe jet-skiuri.
Cum am putut lăsa aparențele să-mi dicteze viața în asemenea hal? Se spune deseori că „trebuie salvate aparențele". Eu, unul, zic că trebuie asasinate, fiindcă ăsta e singurul mijloc prin care te poți salva.

IV
FĂPTURA CEA MAI TRISTĂ PE CARE AM ÎNTÂLNIT-O VREODATĂ
Da Paris există unele locuri în care — pe timp de <yd^ iarnă — este mai frig decât în altele. Degeaba tot bei alcooluri tari, aici, parcă suflă viscolul până în fundul barurilor. Era glaciară a venit mai devreme. Chiar şi mulțimea te face să dârdâi.
Am făcut lucrurile aşa cum se cuvine: născut într-o familie bună, am învățat la

liceul Montaigne, apoi la liceul Louis le Grand, am făcut studii superioare în institute unde
am întâlnit oameni inteligenți, i-am invitat la ceaiuri dansante, iar unii dintre ei au mers chiar până acolo încât mi-au dat de lucru, m-am însurat cu cea mai drăguță fată pe care o cunoşteam. De ce este atât de frig aici? în ce moment m-am rătăcit? Eu, unul, nu ceream altceva decât să vă fac pe plac; nu mă deranja chiar aşa de tare să fiu la locul meu. De ce să n-am şi eu dreptul ăsta? De ce, în locul fericirii simple, care îmi fusese fluturată prin fața ochilor, n-am găsit decât o complicată degradare?
Sunt un om mort. în fiecare dimineață mă trezesc cu un chef de somn imposibil de stăpânit. Mă îmbrac în negru fiindcă sunt în doliu după mine însumi. Port doliu după omul care aş fi putut fi. Mă preumblu cu un pas neabătut pe Rue des Bea-ux-Arts — strada pe care a murit, ca şi mine, Oscar Wilde. Mă duc la restaurant şi nu mănânc nicio îmbucătură. Chelnerii sunt jigniți fiindcă nu mă ating de farfuriile lor. Dar cunoaşteți voi oare morți care să-şi termine felul principal lingându-se pe bot? Prin urmare, tot ce beau e pe burta goală. Avantaj: beție rapidă. Inconvenient: ulcer la stomac.
Nu mai zâmbesc. Este peste puterile mele. Sunt mort şi îngropat. N-am să fac copii. Morții nu se reproduc. Sunt un mort care strânge mâna oamenilor de prin cafenele. Sunt un mort mai degrabă convivial şi foarte zgribulit. Cred că sunt persoana cea mai tristă pe care am întâlnit-o vreodată.
La Paris — pe timp de iarnă — când termometrul coboară sub zero grade, făptura umană are nevoie de săli dosnice, luminate la căderea întunericului. Acolo, ascunsă în mijlocul turmei, poate, în sfârşit, să se pună pe tremurat.

V
DATA LIMITĂ A VALABILITĂȚII

Poți să fii înalt, brunet, şi să plângi. Pentru a i face asta, e de ajuns să descoperi dintr-odată că dragostea durează trei ani. Este genul de descoperire pe care nu i-l doresc nici celui mai mare duşman — ceea ce este o figură de stil, fiindcă n-am aşa ceva. Snobii n-au duşmani, dar încearcă să-şi facă, de-aia îi vorbesc de rău pe toți cei din jur.
Un țânțar durează o zi, un trandafir trei zile. O pisică durează treisprezece ani, dragostea trei. Uite-aşa. La început, este
un an de pasiune, pe urmă, un an de tandrețe şi, în cele din
urmă, un an de plictis.
în primul an spui: „Dacă mă părăseşti, mă OMOR".
în al doilea an spui: „Dacă mă părăseşti, o să sufăr, dar o să-mi treacă".
în al treilea an spui: „Dacă mă părăseşti, desfac o sticlă de şampanie".
Nimeni nu te avertizează că dragostea durează trei ani. Complotul dragostei se bazează pe un secret bine păstrat. Eşti lăsat să crezi că dragostea e o chestie pe viață, când, de fapt -din punct de vedere chimic — dispare după trei ani. Am citit într-o revistă pentru femei că dragostea este o emisie, de scurtă durată, de dopamină, noradrenalină, prolactină, luli-berină şi ocitocină. O mică moleculă,

feniletilamina (FEA), declanşează senzaţii de veselie, de exaltare, de euforie. Când te îndrăgosteşti la prima vedere înseamnă că neuronii din sistemul limbic îţi sunt saturaţi cu EA. Tandreţea nu înseamnă altceva decât endorfine (opiul cuplului). Societatea te înşală: îţi vinde marea dragoste, când, de fapt, s-a demonstrat ştiinţific că aceşti hormoni încetează să mai acţioneze după trei ani. De altfel, statisticile arată clar: o pasiune durează în medie 317,5 zile (mă întreb ce s-o fi petrecând în ultima jumătate de zi...), iar, la Paris, două cupluri căsătorite din trei divorţează în cei trei ani ce urmează căsătoriei, în anuarele demografice ale Naţiunilor Unite, specialiştii din domeniul recensăminte-lor îi chestionează, cu privire la divorţ, pe locuitorii din şaizeci şi două de ţări, încă din 1947. Majoritatea divorţurilor au loc în cursul celui de-al patrulea an de căsătorie (ceea ce înseamnă că demersurile au fost începute la sfârşitul celui de-al treilea an), „în Finlanda, Rusia, Egipt, Africa de Sud, sutele de milioane de bărbaţi şi de femei studiate de ONU, care vorbesc limbi diferite, exercită meserii diferite, se îmbracă în mod diferit, manipulează monede, rostesc rugăciuni, se tem de demoni diferiţi, nutresc o infinitate variată de speranţe şi visuri... cunosc cu toţii un vârf al curbei divorţurilor exact după trei ani de viaţă în comun." Această banalitate nu este decât o umilinţă în plus.

Trei ani! Statisticile, biochimia, propriul meu caz: toate arată că durata dragostei rămâne mereu aceeaşi. Tulburătoare coincidenţă. De ce trei ani şi nu doi sau patru sau şase sute? După mintea mea, asta confirmă existenţa celor trei etape pe care le-au evidenţiat atât de des Stendhal, Barthes şi Barbara Cartland: Pasiune — Tandreţe — Plictiseală, ciclu cu trei faze ce durează, fiecare, un an — triunghi la fel de sacru ca şi Sfânta Treime.

în primul an, cumperi mobila, în al doilea an, muţi mobila, în al treilea an, împarţi mobila.

Cântecul lui Ferre rezuma totul: „Cu timpul, iubirea dispare". Cine eşti tu, să cutezi a te măsura cu nişte glande şi cu nişte neurotransmiţători care te lasă baltă, inevitabil, la data prevăzută? Poţi, la o adică, să iei în discuţie lirismul poetului, dar, dacă te pui cu ştiinţele naturii şi cu demografia, ţi-ai asigurat înfrângerea chiar din start.

VI

LA CAPĂTUL MOSORULUI

M-am întors acasă într-un hal fără de hal. Ei, ^_>^ AC fir-ar al dracu', ce porcărie să fac asemenea chestie la vârsta mea! Cultul clondirului mai merge la optsprezece ani, dar la treizeci e ceva jalnic. Am ciugulit o jumătate de ecstasy, ca să iau la mozol nişte necunoscute. Altfel, aş fi fost prea sfios pentru a-mi încerca norocul. Numărul de fete pe care nu le-am sărutat niciodată de teamă să n-o zbârcesc este incalculabil. Şarmul meu e acela de a nu şti dacă am sau nu şarm. La Queen, cele două blonde drăgălaşe şi abţiguite, care îşi vârau limba în urechile mele, creând un efect de gâlgâială stereofonică, m-au întrebat:

— Mergem la tine sau la noi?
După ce le-am tras o țocăială colectivă amândurora (şi după ce le-am muşcat cei patru sâni), le-am răspuns țanțoş:
— Voi la voi şi eu la mine. N-am cauciucuri şi, pe urmă, în seara asta îmi serbez divorțul; tare mi-e teamă că n-o să mi se scoale.
După ce m-am dat jos de pe scuter, mi-am regăsit apartamentul pustiu. Pumnul angoasei m-a izbit în stomac: deşteptarea de după X1. N-am nevoie de aşa ceva; ce folos să-ți petreci seara fugind de tine însuți, dacă, după aia, tot te prinzi, la tine acasă, în buzunarele paltonului, am dat peste nişte cocaină rămasă pe un fund de plic. Am tras-o pe nas chiar din hârtie. Asta o să-mi amorțească spleen-ul. Pe vârful nasului i X. (argou, fr.) — ecstasy. (N. t.)
mi-a rămas puțin praf alb. Acum mi-a fugit somnul. Zorii au
venit, Franța o să se apuce de lucru. Şi, în timpul ăsta, un adolescent întârziat o să stea neclintit ore în şir. Prea turtit ca să poată dormi, citi sau scrie, am să stau cu ochii în bagdadie, strângând din dinți. Aşa cum arăt, aprins la față şi cu nasul alb de praf, mă văd în oglindă ca un clovn în negativ.
Azi n-o să mă duc la muncă. Mândrie de a fi refuzat o par-tuză bisexuală, a doua zi după divorț. Lehamite de fetele astea cu care te culci, dar lângă care deteşti să te trezeşti.
în afară de o cratiță cu lapte, care dă pe dinafară, nu există pe toată fața pământului o chestie mai sinistră decât mine.

VII
REȚETĂ PENTRU AMELIORAREA SITUAȚIEI
Să repetați des aceste trei fraze:
1) FERICIREA NU EXISTĂ.
2) DRAGOSTEA ESTE IMPOSIBILĂ.
3) NIMIC NU ESTE GRAV.
Acu râdeți, pare o tâmpenie, dar rețeta asta poate că mi-a salvat viața atunci când ajunsesem la fund. încercați-o când o fi să faceți următoarea depresie nervoasă. V-o recomand.
Iată şi o listă de cântece triste, bune de ascultat la vremea
când o iei din nou în sus, pe pantă: April Come S/ze Will, al lui Simon şi Garfunkel (de 20 de ori), Trouble, al lui Cat Stevens (de 10 ori), Something in the Way She Moves, al lui James Tay-lor, Et si tu n'existais pas, al lui Joe Dassin (de 5 ori), Sixty Years On urmat de Border Song, al lui Elton John (de 40 de ori), Eve-rybody Hurts al lui REM (de 5 ori), Quelques mots d'amour, al lui Michel Berger (de 40 de ori, dar nu vă fuduliți prea tare cu treaba asta), Memory Motel, al lui Rolling Stones (de 8 ori şi jumătate), Living Without You al lui Randy Newman (de 100 de ori), Caroline No, al lui Beach Boys (de 600 de ori), Sonata Kreutzer, a lui Ludwig van Beethoven (de 6 000 de ori). Bun concept pentru un compil1; am chiar şi sloganul:
„Este Compilația Cătrănită, De gânduri negre chinuită."

Note:
Compil - compilație. (N. t.)
VIII
PENTRU CEI CARE AU PIERDUT ÎNCEPUTUL
treizeci de ani şi încă nu-s în stare să mă uit în ochii unei fete drăguțe fără să roşesc. Atâta emotivitate mă consternează. Sunt prea blazat pentru a mă îndrăgosti cu adevărat şi totuşi prea sensibil pentru a rămâne indiferent. Pe scurt, prea slab pentru a rămâne însurat. Dar ce m-o fi apucat? Evident că ispita de a vă trimite la cele două volume precedente e mare, dar, la urma urmei, n-ar fi fairplay, dat fiind că aceste capodopere romantice au fost date la topit puțin după succesul lor de stimă.
Aşadar, să facem rezumatul episoadelor anterioare: eram
un petrecăreț înverşunat, produs de soi al societății noastre bazate pe luxul inutil. Născut la 21 septembrie 1965, după douăzeci de ani de la Auschwitz, în prima zi de toamnă. Am venit pe lume în ziua în care frunzele încep să cadă din copaci, în ziua în care zilele încep să descrească. Poate că de aici mi se trage temperamentul posac, îmi câştigam existența înşirând cuvinte prin jurnale şi pe la agențiile de publicitate — acestea din urmă prezentând avantajul de a plăti mai scump pentru un număr de cuvinte mai redus. M-am făcut cunoscut prin petrecerile pe care le-am organizat la Paris, într-un moment când, la Paris, nu mai erau petreceri. Asta n-are nimic de-a face cu vorbele şi totuşi în felul ăsta mi-am făcut un nume, probabil fiindcă, în epoca noastră, cei ce înşiră cuvinte sunt socotiți mai puțin importanți decât oamenii cu poza publicată în paginile destinate evenimentelor nocturne, din unele reviste.
Pe cei interesați de biografia mea i-a surprins că m-am căsătorit din dragoste, într-o zi, am crezut că zăresc eternitatea
într-o privire albastră. Eu, care îmi duceam viața alergând de
la o sindrofie la alta şi de la o ocupație la alta, ca să n-am vreme să fiu deprimat, mi-am închipuit că sunt fericit.
Anne, soția mea, era ireală, de o frumusețe luminoasă, aproape imposibilă. Mult prea frumoasă pentru a fi fericită, dar asta n-am aflat decât prea târziu. O priveam ore în şir. Uneori, îşi dădea seama şi îmi reproşa: „Nu te mai uita atâta la mine, îmi striga, mă deranjează!" Dar spectacolul meu preferat ăsta era: s-o urmăresc în tot ce făcea, în general, băieții aşa ca mine, care s-au socotit pociți, în copilărie, sunt atât de uimiți când reuşesc să cucerească o fată drăguță, încât o cer de nevastă la iuțeală.
Urmarea nu străluceşte prin originalitate: ca să nu intrăm în detalii, să zicem că ne-am instalat într-un apartament prea mic pentru o dragoste atât de mare. Cert este că ieşeam prea des în oraş, aşa că am fost târâți într-un vârtej destul de tulbure. Lumea zicea despre noi:
— Ăştia doi ies foarte des.
— Da, săracii... Rău trebuie să le mai meargă!
Oamenii nu greşeau în totalitate, chiar dacă erau încântați
să aibă măcar o dată, la petrecerile lor fâsâite, o fată drăguță. Aşa e viața: cum eşti

nițeluş fericit, cum are ea grijă să te cheme la ordine.
Ne-am fost infideli, rând pe rând. Ne-am lăsat aşa cum ne-am luat: fără să ştim de ce. Căsătoria este o uriaşă maşinație, o escrocherie infernală, o minciună organizată în care ne-am pierdut ca doi copii. De ce? Cum? Foarte simplu. Un tânăr cere mâna femeii pe care o iubeşte. Lui îi țâțâie fundul de frică, e înduioşător, transpiră, bâiguie, iar ea, ea are ochii strălucitori, râde nervos, îl pune să repete întrebarea. De îndată ce ea a spus da, pe cap le cade brusc o întreagă listă de obligații: cine şi prânzuri în familie, planuri pentru masa festivă, probe pentru rochia de mireasă, ciorovăieli, interdicția de a râgâi sau pârțâi în fața socrilor, stai drept, zâmbeşte, zâmbeşte, e un coşmar fără sfârşit şi ăsta nu-i decât începutul. După aceea — o să vedeți — totul este organizat în aşa fel încât să se deteste reciproc.

IX
PLOUĂ PESTE COPACABANA

Basmele nu există decât în basme. Adevărul este dezamăgitor. Adevărul este întotdeauna dezamăgitor, de-aia minte toată lumea.
Adevărul este fotografia unei alte femei, uitată, din neatenție, în sacul meu de voiaj şi găsită la Rio de Janeiro (Brazilia), în ajunul Anului Nou. Adevărul este că dragostea începe cu apă de trandafiri şi se termină cu lături. Anne îşi căuta peria de cap şi s-a pomenit ciufulită de un Polaroid ce înfățişa o femeie şi de câteva scrisori de dragoste care nu erau de la ea.
Anne mi-a dat papucii pe aeroportul din Rio. Voia să se întoarcă la Paris fără mine. Situația nu-mi îngăduia s-o contrazic. Ea plângea, uluită, cu spaima cuiva care pierduse totul în douăzeci de secunde. Era o fetiță adorabilă care descoperea dintr-odată că viața e îngrozitoare şi că i se destramă căsătoria. Nu mai vedea nimic, nu mai exista aeroport, nu mai exista coadă, nu mai exista tabel de afişaj, totul dispăruse, în afară de mine, călăul ei. Cât de rău îmi pare astăzi că n-am luat-o în brațe! Dar eram stânjenit de lacrimile care nu i se mai opreau şi de toată lumea care se uita la noi. întotdeauna este jenant să fii un ticălos, în public.
în loc să-i cer iertare, i-am zis: „Urcă, o să pierzi avionul". N-am spus nimic care s-o salveze. Ea avea o privire rugătoare, tristă, încețoşată, plină de ură, abătută, neliniştită, dezamăgită, inocentă, mândră, disprețuitoare, dar care rămânea totuşi albastră. N-am s-o uit niciodată: privirea asta descoperea durerea. Va trebui să învăț să trăiesc cu măgăria asta pe suflet. Oamenilor le este milă de cei ce suferă, dar nu şi de cei ce fac răul. Descurcă-te, doar eşti băiat mare, moşule. Tu eşti cel care şi-a încălcat făgăduiala. Aminteşte-ți cum a sfârşit Adolphe: „Marea problemă a vieții este durerea pe care o pricinuieşti şi nici metafizica cea mai ingenioasă nu-l justifică pe omul care a sfâşiat inima care îl iubeşte".
După aceea, am tândălit stingher, cu inima zdrobită, prin Copacabana; am băut — singur, aşa cum nimeni n-a mai fost vreodată — douăzeci de caipirinhas, simțindu-mă ca un rahat, nedrept şi monstruos. Eram pe cale de a deveni un soi de bolovan rece. Pentru prima oară, după decenii întregi, la Rio ploua de Revelion. Pedeapsă divină, îngenuncheat pe nisip, asurzit de tobele sambei, m-am pus şi eu pe plouat. Sunt nopți în care să dormi este un lux. Să dormi ca să te poți trezi din acest vis

urât. Ți-ai dori ca toate astea să nu se fi întâmplat niciodată. Ai vrea să faci tabula rasa cu viața ta.
Pentru că, atunci când faci pe cineva să sufere, cel mai distrus
eşti tu însuți.
Da, este adevărat, îmi amintesc foarte bine noaptea în care am încetat să dorm. Un milion de brazilieni îmbrăcați în alb, sub ploaia care cădea pe plajă. Foc de artificii uriaş în față la Meridian. Trebuia să arunci în valuri flori albe şi să-ți pui în gând o dorință pe care divinitățile aveau s-o împlinească în cursul anului. Am azvârlit un buchet în apă, dorind din toate puterile ca lucrurile să se aranjeze. Dar nu ştiu ce s-o fi întâmplat: ori florile mele au fost nasoale, ori zeii erau lipsă la apel. în orice caz, rugăciunea nu mi-a fost câtuşi de puțin ascultată.

X
PALATUL DE JUSTIȚIE DIN PARIS
Divorțul nu este niciodată uşor. Ce fel de spurcă-ciuni am ajuns, dacă ne putem închipui că este vorba de un act fără nicio gravitate? Anne a crezut în mine. Mi-a încredințat viața ei, în fața lui Dumnezeu (şi — chiar mai impresionant — în fața Republicii Franceze). Am semnat un pact prin care îi făgăduiam să-i port întotdeauna de grijă şi să cresc copiii pe care urma să-i avem. Am escrocat-o. Ea e cea care a cerut divorțul: pentru a restabili echilibrul lucrurilor, aşa era şi drept, de vreme ce în căsătorie o cerusem eu. Nu vom
avea copii; cu atât mai bine pentru ei. Sunt un trădător şi un laş, ceea ce ar fi fost prea mult pentru un tată de familie. Mă declar vinovat, pentru a înceta să mă învinovățesc.
De ce nu vine nimeni la divorțuri? La cununie eram înconjurat de toți amicii. Dar în ziua divorțului sunt incredibil de singur. Nu tu martori, nu tu domnişoare de onoare, nu tu familie, nu tu fârtați matoliți care să mă bată pe spate. Nici tu flori, nici tu coroane, în lipsa orezului, mi-ar fi plăcut să arunce cu ceva în mine, ce ştiu eu, cu roşii fleşcăite, de exemplu. La ieşirea din Palatul de Justiție, genul ăsta de proiectile este totuşi monedă curentă. Unde sunt oare toți cei apropiați, care se îndopau cu fursecuri la nunta mea, iar acum mă boicotează, deşi ar trebui să fie invers — să te însori întotdeauna singur şi să divorțezi cu sprijinul tuturor prietenilor?
Se pare că unii pastori anglicani organizează ceremonii religioase de divorț a l'amiable1, unde cei ce s-au despărțit sunt binecuvântați, iar verighetele sunt restituite solemn oficiantului. i   Â l'amiable (fr.) — amical, -ă. (N. t.)
„Părinte, vă înapoiez acest inel ca semn al căsniciei mele care
a luat sfârşit". Consider că e o chestie faină. Papa ar trebui să ia în studiu problema: asta ar aduce lumea iar în biserici şi, pe urmă, vânzarea verighetelor ar aduce mai multe câştiguri decât cheta, nu? Trebuie să aprofundez ideea, îmi spun în timp ce judecătorul încearcă să obțină o conciliere. Ne întreabă, pe Anne şi pe mine, dacă suntem siguri că vrem să divorțăm. Ne vorbeşte de parcă am fi copii de patru ani. îmi vine să-i răspund că nu, că am venit aici să jucăm puțin tenis. Dar, după aia, mă

gândesc mai bine şi îmi dau seama că ne-a ghicit de minune: are dreptate, suntem nişte copii de patru ani.
Divorţul este o dezvirginare mentală, în lipsa unui „război cum scrie la carte", aşa cum am merita, dezastrele de acest gen (alături de moartea mamei sau a tatălui, de paralizia de după un accident de maşină, de pierderea apartamentului, în urma unei concedieri abuzive) sunt singurele evenimente care ne fac să devenim bărbaţi.
.. .Dar dacă mă maturizasem în urma adulterului?
La divorţ, facem pe indiferenţii, dar, curând după aceea,
vine clipa îngrozitoare, când înţelegem că am trecut de la „Frumoasa din pădurea adormită" la „Nu vom îmbătrâni unul lângă altul". Adio amintiri încântătoare, va trebui să renunţăm la poreclele adorabile pe care ni le puneam, să ardem pozele din voiajul de nuntă, să închidem aparatul de radio când vom auzi un cântec pe care îl fredonam împreună. Fraze ca, de exemplu: „Cu ce să mă îmbrac?", „Ce facem diseară?", ne scot din fire, pentru că ne trezesc amintiri dureroase. De fiecare dată când vom asista, pe aeroport, la revederea unora, lacrimi inexplicabile ne vor umple ochii. Până şi Cântarea Cântărilor va deveni o tortură: „Frumoşi se văd obrajii tăi, aşezaţi între cercei, şi gâtul tău împodobit cu şire de mărgăritare... Sora mea, mireasa mea, tu mi-ai robit inima numai cu o privire a ta şi cu colanu-ţi de la sân".
De acum, nu ne vom mai întâlni decât în prezenţa unei avocate zâmbitoare, care — culmea culmilor! — va mai avea şi prostul gust de a fi cu burta la gură. Ne vom pupa ca doi vechi prieteni. Vom merge să bem o cafea împreună, de parcă Pământul nu s-ar fi prăbuşit cu câteva clipe în urmă. în jurul nostru, oamenii vor continua să trăiască. Vom pălăvrăgi pe un ton glumeţ şi, apoi, când ne vom despărţi, cu un aer de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, va fi pentru totdeauna. „La revedere" va fi ultima minciună.

XI
BĂRBATUL DE TREIZECI DE ANI

anturajul meu, înainte de a avea vârsta de treizeci de ani, nu-ţi pui nicio întrebare, iar după aceea, bineînţeles că e prea târziu să mai dai vreun răspuns.
Iată cum se petrec lucrurile: ai 20 de ani, te prosteşti şi tu puţin, şi, până să te dumireşti, ai şi făcut 30. Şi gata: vârsta ta nu va mai avea niciodată prefixul 2. Trebuie să te hotărăşti să ai cu zece ani mai mult decât acum zece ani şi cu zece kile mai mult decât anul trecut. Câţi ani îţi mai rămân? 10? 20? 30? Speranţa medie de viaţă îţi mai acordă încă 42, dacă eşti bărbat, şi
50, dacă eşti femeie. Dar ea nu pune la socoteală bolile, părul
care îţi cade, scleroza, petele de pe mâini. Nimeni nu-şi pune aceste întrebări: Oare ne-am bucurat suficient de viaţă? Am fi putut trăi altfel? Suntem la locul potrivit, cu persoana potrivită? Ce ne propune această lume? De la naştere şi până la moarte, vieţile ne sunt puse pe pilot automat şi, ca să le deviem cursul, ne trebuie un curaj supraomenesc.
La 20 de ani, credeam că ştiu totul despre viaţă. La 30 de ani, am aflat că nu ştiam nimic. Tocmai petrecusem zece ani învăţând tot ceea ce trebuia să uit după aceea.

Totul era din cale afară de perfect. Trebuie să te fereşti de perechile ideale: prea le place să fie frumoase; se silesc să zâmbească, ca şi cum ar promova un nou film la Festivalul de la Cannes. Necazul cu mariajul din dragoste e că demarează la un nivel prea înalt. Singurul lucru uimitor care se poate întâmpla într-o căsătorie din dragoste este un cataclism. Altfel, ce vreţi? S-a zis cu viaţa. Eşti deja în Paradis, înainte de a fi avut
răgazul să trăieşti. Va trebui să rămâi până la moarte în acelaşi
film perfect, cu acelaşi casting impecabil. Aşa ceva e imposibil de trăit. Când ai totul prea devreme, ajungi să speri un dezastru care să te elibereze. O catastrofă care să-ţi ia piatra de pe inimă.
Am avut nevoie de mult timp ca să înţeleg că mă însura-sem pentru ceilalţi, că mariajul nu e un lucru pe care îl faci pentru tine însuţi. Te însori ca să-ţi sâcâi prietenii sau ca să-ţi mulţumeşti părinţii, deseori ambele, uneori viceversa, în ziua de azi, nouă nunţi fiţoase din zece nu sunt decât nişte paşi obligatorii, nişte ceremonii mondene la care fac invitaţii nişte părinţi de pe vremea lui Pazvante. Uneori, în cazuri deosebit de grave, socrii verifică dacă ginerele figurează în anuarul monden Bottin, cântăresc inelul de logodnă ca să vadă câte carate are şi insistă să publice reportajul de la nuntă în Puncte de Vedere — Imagini din Lume. Dar astea sunt cazurile cu adevărat extreme.
Te căsătoreşti exact aşa cum te prezinţi la examenul de bacalaureat sau la cel pentru permisul de conducere: mereu aceeaşi formă în care trebuie să fii turnat ca să fii considerat normal, normal, NORMAL cu orice preţ. Fiindcă nu poţi fi mai presus decât toţi ceilalţi, atunci trebuie să fii ca toţi ceilalţi, de frică să nu rămâi mai prejos. Şi ăsta este cel mai bun mod de a ruina o dragoste adevărată.
De altfel, căsătoria nu este doar un model impus de educaţia burgheză: ea face totodată obiectul unei colosale spălări de creier publicitare, cinematografice, jurnalistice şi chiar literare, o imensă intoxicare care le împinge, până la urmă, pe încântătoarele demoazele să-şi dorească un inel pe deget şi o rochie albă, pe care — dacă n-ar fi fost toată chestia asta -nici nu le-ar fi visat vreodată. La Marea Dragoste, cu tot ce are bun şi rău în ea, vezi bine că s-ar gândi, altfel de ce să mai trăiască? Dar la Căsătorie, Instituţia-care-face-dragos-tea-de-rahat, „ghiuleaua amorului silnic şi a împreunării pe viaţă" (Maupassant), niciodată, într-o lume perfectă, fetele de douăzeci de ani n-ar fi niciodată atrase de o invenţie atât de artificială. Ele ar visa sinceritate, pasiune, absolut, nu un tip în smoching închiriat. L-ar aştepta pe Bărbatul care ar şti să le uimească în fiecare zi lăsată de Dumnezeu, nu pe Bărbatul care le va oferi etajere Ikea. Ar lăsa Natura — adicătelea dorinţa — să-şi împlinească menirea. Din păcate, mămiţica lor frustrată le doreşte o nefericire identică, iar ele au văzut prea multe te-lenovele. Aşa că îl aşteaptă pe Făt-Frumos, acest concept publicitar debil, care fabrică tipe dezamăgite, viitoare fete bătrâne, acrituri în căutarea absolutului, în timp ce un singur bărbat imperfect le-ar putea face fericite.
Bineînţeles că burghezii vor jura că asemenea scheme nu mai au trecere, că moravurile s-au schimbat, dar credeţi-o pe o victimă obidită: niciodată n-a fost mai violentă opresiunea, ca în epoca noastră de falsă libertate. Totalitarismul conjugal

continuă, în fiecare zi, să perpetueze nefericirea din generație în generație. Suntem duşi cu preşul, în virtutea unor principii factice şi uzate, cu scopul nemărturisit de a reproduce la nesfârşit o moştenire de durere şi ipocrizie. Sportul preferat al vechilor familii franceze rămâne distrugerea viețilot; şi se pricep, nu glumă. Au antrenament. Da, se poate scrie, chiar şi în ziua de azi: familii, vă urăsc.

Vă urăsc cu atât mai tare, cu cât m-am răzvrătit mult prea târziu, în sinea mea, eram de-a dreptul mulțumit. Eram un nă-tăntol, urmaş al unor boiernaşi bearnezi, mândru ca un păun că o luam pe Anne, aristocața de porțelan. Am fost nesocotit, îngâmfat, naiv şi prost. De-aia, plătesc cash. Am meritat înfrângerea asta. Eram convins, ca toată lumea, ca şi voi, cei care mă citiți, că excepția confirmă regula. Pe mine, nefericirea m-ar ocoli, evident; noi ne-am strecura printre picături. De eşec n-au parte decât ceilalți, într-o bună zi, dragostea s-a dus, iar eu m-am deşteptat tresărind. Până atunci, mă căznisem să fac pe soțul fericit. Dar mă mințeam de prea multă vreme pe mine însumi, pentru ca să nu încep să mai mint şi pe altcineva.

XII
ILUZII PIERDUTE

Şi, mai întâi, de unde ni se trage această dureroasă obsesie: să te dai peste cap ca să fii fericit cu o singură persoană? Din 558 de tipuri de societăți umane, numai 24% sunt monogame. Majoritatea speciilor animale sunt poligame. Cât despre extratereşti, nici să nu mai vorbim: conform Cartei Galactice X23, monogamia a fost interzisă, de multă vreme, pe toate planetele de tip B#871. generația noastră este prea superficială pentru a fi căsătorită. Oamenii se căsătoresc aşa cum se duc la MacDo. După care, zapează1. Cum ați vrea să rămână toată viața cu aceeaşi persoană, în societatea zappingului generalizat? în epoca în care starurile, oamenii politici, artele, sexele, religiile n-au fost niciodată mai interschimbabile? De ce ar fi cruțat sentimentul dragostei de schizofrenia generală? Căsătoria este ca şi cum ai mânca la toate mesele caviar: o indigestie cauzată de făptura adorată până la îngrețoşare. „Hai, mai ia puțin, da? Ce? Nu mai poți? Totuşi, cu puțin timp în urmă, ți se părea delicios, ce te-a apucat? Fir-ai tu să fii de puşti afurisit!"

Puterea dragostei, inimaginabila ei putere, trebuie să fi îngrozit de moarte societatea occidentală, dacă a fost în stare să creeze acest sistem menit să te dezguste de ceea ce iubeşti.

Un cercetător american tocmai a demonstrat că infidelitatea este biologică. După acest savant renumit, infidelitatea este o strategie genetică menită să favorizeze supraviețuirea speciei.

Vă imaginați o scenă casnică: „Iubita mea, nu te-am înşelat de plăcere: era pentru supraviețuirea speciei, îți dai seama? Poate că pe tine te lasă rece, dar trebuie să se ocupe cineva de supraviețuirea speciei! Dacă îți închipui că mă amuză chestia asta!..."

Note:
Zap/zapping (engl.) — A schimba canalul (la televizor). (N. t.)
Nu o să mă satur în veci: când îmi place o fată, vreau să mă îndrăgostesc de ea; când sunt îndrăgostit de ea, vreau s-o sărut; când o sărut, vreau să mă culc cu ea; când mă culc cu ea, vreau să trăim împreună într-un apartament mobilat; când trăim împreună într-un apartament mobilat, vreau să mă însor cu ea; după ce mă însor cu ea, întâlnesc o altă fată care îmi place. Bărbatul este un animal nesatisfăcut, care ezită între mai multe frustrări. Dacă femeile ar fi şmechere, l-ar refuza, ca să alerge după ele toată viața.
în dragoste există o singură întrebare: când încep minciunile? Eşti la fel de fericit să te întorci acasă pentru a regăsi
aceeaşi persoană care te aşteaptă? Când îi zici „te iubesc",
crezi întotdeauna chestia asta? Va veni — în mod fatal — un moment în care te vei căzni s-o faci. în care „te-iubescurile" tale nu vor mai avea acelaşi gust. La mine, declicul a fost chestia cu rasul. Mă rădeam în fiecare seară, ca să n-o înțep pe Anne noaptea, când o sărutam. Şi, apoi, într-una din seri — ea dormea deja (fusesem, fără ea, la o petrecere care ținuse până în zori, comportament tipic pe care ți-l permiți cu scuza căsătoriei) —, nu m-am ras. Credeam că nu e ceva grav, că ea n-o să-şi dea seama. De fapt, asta însemna că n-o mai iubeam.
Când divorțezi, cumperi întotdeauna Despărțirea de Dan Franck. Prima scenă este emoționantă: în timpul unei reprezentații de teatru, bărbatul îşi dă seama că soția nu-l mai iubeşte, pentru că îşi trage mâna din a lui. El încearcă să i-o apuce din nou, însă ea o trage iar. Eu îmi spuneam: ce scârbă! De ce atâta cruzime? Totuşi, nu e marea cu sarea să-ți laşi mâna în mâna lui bărbată-tu, ce dracu'! Până în ziua în care mi s-a întâmplat acelaşi lucru. Am început să resping mereu mâna lui Anne. Ea mă lua cu drăgălăşenie de mână sau de braț ori îşi lăsa mâna pe coapsa mea, când ne uitam la televizor, iar eu ce vedeam? O mână moale, albicioasă, de consistența unei mănuşi Mappa. Mă înfioram de dezgust. Parcă ar fi pus pe mine o caracatiță. Mă simțeam vinovat: cum, Doamne iartă-mă, ajunsesem până aici? Mă transformasem în scârba aia din cartea lui Dan Franck. Ea insista să-şi amestece degetele cu ale mele. Eu mă sileam, fără succes, să-mi stăpânesc o strâmbătură. Mă ridicam cu o săritură, chipurile ca să mă duc să mă uşurez, dar în realitate numai ca să fug de această mână. Apoi mă întorceam, cuprins de remuşcări, şi priveam mâna pe care o iubisem. Mâna ei, pe care i-o cerusem în fața lui Dumnezeu. Mâna ei, pentru care, cu trei ani în urmă, mi-aş fi dat viața s-o pot ține aşa. Şi nu simțeam decât ură față de mine, ruşine față de ea, indiferență, dorința de a bâzâi. Şi strângeam la piept această caracatiță moale, apoi îi dădeam o sărutare amestecată cu tristețe şi ciudă.
Dragostea ia sfârşit atunci când nu te mai poți întoarce înapoi. Aşa îți dai seama: apa a curs pe sub poduri2, neînțelegerea domneşte; v-ați despărțit fără ca măcar să observați.

Note:
2 Aluzie la poezia „Podul Mirabeau", de Guillaume ApoUinaire. (N. t.)

XIII

FLIRTING WITH DISASTER1

Noaptea asta, pe când dădeam o raită prin crâşme, a venit un amic să stea de vorbă cu mine (nu-mi mai amintesc nici cine, nici când şi, cu atât mai puţin, unde).
— De ce faci mutra asta? m-a întrebat, îmi aduc aminte că i-am răspuns doar atât:
— Pentru că dragostea durează trei ani.
Se vede că treaba asta şi-a făcut efectul: tipul a şters-o. Ca urmare, peste tot, pe unde apar, servesc replica asta. Cum mă întreabă cineva de ce sunt trist, cum i-o trântesc, pe nepusă masă:
— Pentru că dragostea durează trei ani.
Găsesc că e o chestie de un şic nebun.
Cu timpul, mi-am zis că poate ar fi bună ca titlu de carte.
Dragostea durează trei ani. Mărturiseşte că, în sinea ta, ştii prea bine că este adevărat, chiar dacă eşti căsătorit de patruzeci de ani. Vezi prea bine la ce ai renunţat; în ce moment ai abdicat. Ziua fatidică în care ai încetat să te mai temi.
Nu e plăcut să înţelegi că dragostea durează trei ani; este ca o scamatorie ratată sau ca ţârâitul deşteptătorului în toiul unui vis erotic. Dar trebuie să spulberi minciuna despre dragostea eternă, baza societăţii noastre, fauritoarea nenorocirii oamenilor.
După trei ani, un cuplu trebuie să se despartă, să se sinucidă ori să facă copii, astea sunt cele trei moduri de a-şi confirma sfârşitul.
Ni se spune deseori că, după o vreme, pasiunea se transformă în „altceva", mai puternic şi mai frumos. Că acest „altceva" este Dragostea cu „D" mare, un sentiment, cu siguranţă, mai puţin excitant, dar, totodată, mai puţin imatur. Aş vrea să fiu foarte clar: acest „altceva" mă calcă pe nervi şi, dacă asta e Dragostea, atunci le-o las puturoşilor, descurajaţilor, oamenilor „copţi" care se bălăcesc în confortul lor sentimental, în ceea ce mă priveşte, dragostea are un „d" mic, dar elanuri mari; nu durează ea prea mult, dar, cel puţin când este aici, se simte. „Altceva-ui" ăla al lor, în care ar vrea ei să transforme dragostea, pare a fi o teorie inventată pentru mica lor satisfacţie, pentru a se autolinişti trâmbiţând că altceva mai bun nu există.
Ăştia mă fac să mă gândesc la pizmaşii care zgârie portierele maşinilor de lux fiindcă ei n-au bani să-şi ia una la fel.
Sfârşit de petrecere apocaliptică. Trebuie să termin odată cu nodul ăsta din stomac.
Pe la cinci dimineaţa, îi telefonez lui Adeline H., vă închipuiţi cât îmi este de rău.
Am numărul ei de acasă. Răspunde chiar ea: „Alo? Alo? Cine e la telefon?"
Voce răguşită. Am trezit-o din somn. De ce n-o fi pus robotul? Nu ştiu ce să-i spun. „Aăă... Scuză-mă că te-am sculat... voiam doar să-ţi spun bună seara..."
„CINE E? EŞTI TÂMPIT SAU CE DRACU'?!" închid. Stând jos, nemişcat, cu capul în mâini, şovăi între cutia cu Lexomil şi ştreang: de ce nu amândouă? N-am funie, dar mai multe cravate Paul Smith, legate una de alta, ar fi numai bune.

Note:
i Flirting with disaster (engl.) — Cochetând cu dezastrul. (N. t.)

Croitorii englezi aleg întotdeauna materiale foarte rezistente. Lipesc un post-it pe televizor: „ORICE BĂRBAT RĂMAS ÎNCĂ ÎN VIAȚĂ DUPĂ 30 DE ANI ESTE UN BOU". Am făcut bine că am închiriat un apartament cu grinzi aparente. Este de-ajuns să te urci pe scaunul ăsta de aici, uite aşa, pe urmă să bei un pahar de Coca-Cola care conține anxioliticele pisate. După care, îți treci capul prin laț şi, din momentul în care adormi, nu te mai trezeşti. Logic.

XIV

REÎNVIERE PROVIZORIE

Apoi, găseşti un bilet pe televizor: „ORICE BĂRBAT RĂMAS ÎNCĂ ÎN VIAȚĂ DUPĂ 30 DE ANI ESTE UN BOU" şi eşti uluit de acest dar al premoniției. Dragul de tine. Vrei să le placi tuturor fetelor drăguțe, dar un simplu divorț te deprimă, ar fi trebuit să te gândeşti înainte la chestia asta. Acum, nu mai am decât durerea, care să-mi țină tovărăşie. Ce pierdere de timp: să vrei să te omori, când eşti deja mort.
a da: te trezeşti. Deschizi un ochi, apoi pe celălalt; durerea de țeastă e dublă: din cauza mahmurelii, dar şi a unui uriaş cucui în fază de dezvoltare accelerată, în mij-locul frunții. Este după-amiază şi te simți cât se poate de caraghios, cu cravatele încâlcite în jurul gâtului, lungit pe jos, lângă un scaun răsturnat şi cu o femeie de serviciu în picioare.
- Bună ziua, Carmelita... Am... Am dormit mult?
- Ați putea se ve dați mai incolo, ve rog, domnu', se pun aşpirador, ve rog, domnu'?
Sinucigaşii sunt nişte oameni cu adevărat insuportabili, Anne mi-a redat libertatea şi uite că eu îi port pică. îi port pică pentru că mă lasă față în față cu mine însumi, îi port pică pentru că îmi îngăduie să pornesc din nou de la zero. îi port pică pentru că mă obligă să-mi asum propriile mele responsabilități, îi port pică pentru că m-a împins să scriu acest paragraf. Am suferit că eram închis, acum sufăr că sunt liber. Carevasă-zică, asta înseamnă viața de adult: să construieşti castele de nisip, după care să le calci în picioare şi să repeți operația iar şi iar, când ştii prea bine că oceanul le-ar fi dărâmat oricum?
Am pleoapele grele ca noaptea care se lasă. Anul ăsta am îmbătrânit mult. După ce ştii că eşti bătrân? După faptul că ai nevoie de trei zile ca să-ți revii după o băută ca asta. După faptul că ratezi toate sinuciderile. După faptul că eşti urâcios când îi întâlneşti pe alții mai tineri. Entuziasmul lor te enervează, iluziile lor te obosesc. Eşti bătrân când i-ai spus, cu o zi înainte, unei domnişoare născute în 1976: „'76? îmi aduc aminte, a fost anul secetei".
Nemaiavând unghii de ros, mă hotărăsc să ies la cină.

Note:
Muleta (sp.) — pânza purpurie cu care matadorii stârnesc taurii în timpul coridei. (N. t.)

XV
ZIDUL PLÂNGERII (CONTINUARE)

Deşi sunt conştient că dragostea este imposibilă, sunt sigur că, peste câţiva ani, voi fi mândru că am crezut în ea. Lui Anne şi mie nimeni n-o să ne poată lua asta: am crezut cu toată sinceritatea în dragoste. Ne-am avântat cu capul înainte într-o muleta1 de beton armat. Nu râdeţi. Nimeni nu râde de Don Quijote, deşi ataca morile de vânt ca un smucit cu ţăcălie ce era.
Multă vreme, singurul meu scop în viaţă era să mă autodistrug. Apoi, dintr-odată, mi-a venit cheful să fiu fericit. E groaznic, mi-e ruşine, iertaţi-mă: într-o zi, m-a încercat vulgara ispită a fericirii. Dar, după aceea, am aflat că asta era cea mai bună cale de a mă distruge, în fond, fără s-o fac dinadins, sunt un băiat coerent.
Nu ştiu de ce oi fi acceptat atunci să iau cina la Jean-Geor-ges. Pentru că mie nu mi-e niciodată foame, întotdeauna mi-am făcut un titlu de onoare din a aştepta să-mi fie foame pentru ca să mănânc. Aşa este elegant: să mănânci când ţi-e foame, să bei când ţi-e sete, să regulezi când ţi se scoală. Dar, bine, n-o să aştept până mor de inaniţie ca să mă întâlnesc cu fârtaţii. Probabil că Jean-Georges iar o fi invitat nelipsita gaşcă de ţicniţi sublimi, prietenii mei cei mai buni. Niciunul n-o să vorbească despre problemele lui, pentru că fiecare ştie că ceilalţi au tot atâtea. O să schimbe subiectul ca să amăgească disperarea.
Greşeam. Acasă la Jean-Georges este doar el singur. Vrea să mă asculte. Mă ia de guler şi mă zgâlţâie de parcă aş fi automatul unei parcări, care nu înregistrează data şi ora pe tichet, după ce a înghiţit moneda de zece mangoţi.
— Aseară te-am întrebat de ce aveai mutra aia de un cot şi mi-ai răspuns că dragostea durează trei ani. Păi, bine, tu mă iei la mişto sau ce naiba? Te trezeşti în cărţuliile alea ale tale? înţeleg prea bine că divorţul tău n-are deloc de-a face cu chestia asta! Aşa că, acum, gata cu tâmpeniile, ai de gând să vorbeşti sau ce mama dracului? Altfel, eu la ce-oi mai fi bun?
îmi las ochii în jos, ca să nu se vadă că îmi dau lacrimile. Mă prefac că sunt răcit, ca să mă pot smiorcăi. Bâigui:
— Aăă... ba nu, zău, nu înţeleg ce vrei să spui...
— Stai. Cine e? O cunosc?
Şi, atunci, cu vocea scăzută, cu inima grea, cu genunchii bâţâind, trec la spovedanie:
— O cheamă Alice.

XVI
VREI SĂ FII HAREMUL MEU?

Carevasăzică, Marc şi Alice s-au căsătorit acum trei ani. Necazul e că nu s-au căsătorit unul cu celălalt.
Marc s-a însurat cu Anne, iar Alice s-a măritat cu Antoine Aşa e viaţa: are grijă să complice întotdeauna lucrurile - ori noi suntem ăia care caută complicaţiile?

Poza lui Alice e aia pe care a descoperit-o Anne la Rio. Un încântător Polaroid cu Alice în bikini, pe o plajă italienească de lângă Roma. La Fregene, ca să fiu mai precis.
Alice şi cu mine am avut o „legătură extraconjugală". Aşa sunt numite, în zilele noastre, cele mai frumoase pasiuni romantice. Oamenii mor de dragoste, în fiecare zi, pentru „legături ex-traconjugale". Deseori, vă întâlniți pe stradă cu femei care nu vă impresionează prin nimic, pentru că îşi ascund în străfundul lor secretele; însă, uneori, le veți vedea plângând fără niciun rost, în fața unui serial de doi bani, sau schițând un surâs magnific, în metrou, şi atunci o să vă dați seama ce vreau să spun. Adesea, situația este neechilibrată: o femeie celibatară iubeşte un bărbat însurat, iar el nu vrea să-şi lase nevasta; e ceva îngrozitor, abject, banal, în ceea ce ne priveşte, când ne-am întâlnit, eram căsătoriți şi unul, şi celălalt. Numai că, de data asta, eu am fost primul care a cedat: eu divorțez, în timp ce Alice n-are nici cea mai vagă intenție. De ce şi-ar părăsi bărbatul pentru un țicnit care strigă în dreapta şi în stânga că dragostea durează trei ani?
Ar trebui să-i spun că nu cred cu adevărat chestia asta, dar aş minți. Iar eu m-am săturat să mint. M-am săturat de viața mea dublă. Poligamia este pe deplin legală în Franța: e de-ajuns să fii înzestrat cu darul de a minți. Nu-i nicio greutate să ai mai multe femei. Ai nevoie doar de puțină imaginație şi de multă organizare. Cunosc o droaie de tipi care au un adevărat harem, chiar în Franța, chiar în 1995. în fiecare seară hotărăsc pe care dintre ele s-o cheme, şi cel mai rău e că biata aleasă vine fu-guța. Pentru ca să faci aşa ceva, trebuie să fii diplomat şi ipocrit, ceea ce este cam acelaşi lucru. Dar mie mi-e lehamite. Nu mai pot. Mi-e de-ajuns că sunt schizofrenic în viața profesională, refuz să fiu aşa ceva şi în viața sentimentală. Cred că ar fi frumos ca, măcar o dată, să nu fac decât un singur lucru în acelaşi timp. Rezultatul: sunt din nou singur.
Dragostea este o catastrofă magnifică: să ştii că te îndrepți cu toată viteza spre un zid şi totuşi să accelerezi; să alergi către pierzanie, cu zâmbetul pe buze; să aştepți, plin de curiozitate, clipa când se va alege praful de toate. Dragostea este singura decepție programată, singura nenorocire previzibilă, pe care o vrei mereu şi mereu. Asta i-am spus lui Alice, înainte de-a o ruga — zadarnic — în genunchi să plece cu mine.

XVII DILEME
Într-o zi, nefericirea a intrat în viața mea, iar eu, ca un bou, n-am fost în stare s-o mai gonesc.
Dragostea cea mai puternică este cea neîmpărtăşită. Aş fi preferat să nu ştiu, dar asta e realitatea: nimic nu e mai rău decât să iubeşti pe cineva care nu te iubeşte — şi, în acelaşi timp, este cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat vreodată. Să iubeşti pe cineva care te iubeşte este narcisism.

Note:
* Bi-Bop şi 3 672 Memophone au fost invențiile tehnologice ale lui France

Telecom — destinate exclusiv să favorizeze adulterul — în dorinţa de a fi iertată pentru parşiva tastă „Bis" şi pentru numeroasele dealuri de droguri efectuate mulţumită lui „Tatoo".

Să iubeşti pe cineva care nu te iubeşte, asta da, e dragoste. Căutam o încercare, o experienţă, o întâlnire cu mine însumi care să mă poată transforma: din păcate, dorinţa mi-a fost îndeplinită dincolo de aşteptări. Iubesc o fată care nu mă iubeşte şi nu o mai iubesc pe cea care mă iubeşte. Mă folosesc de femei pentru ca să mă detest pe mine însumi.
„Fan-Chiang a întrebat: — Ce este dragostea?
Maestrul a spus: — Să pui mai mult preţ pe efort decât pe recompensă, asta este dragostea." (Confucius)
Mulţumesc, şiret oriental, dar eu, unul, n-aş scuipa nici pe recompensă, însă, până atunci, sunt abandonat. Cum a aflat Alice că m-a lăsat nevasta, cum s-a speriat şi a dat înapoi. Şi, de atunci, nici tu telefoane, nici tu mesaje la cutia vocală 3 672, nici tu numere de camere de hotel pe robotul Bi-Bop*. Sunt ca o amărâtă de amantă-crampon care aşteaptă ca tipul ei însurat să-şi aducă aminte de curişorul ei. Eu, cel căruia nu-i plăceau decât bulevardele largi, iată-mă în „back street"1. O singură întrebare mă sâcâie neîncetat şi îmi rezumă întreaga existenţă: ce e mai rău, să faci dragoste fără să iubeşti sau să iubeşti fără să faci dragoste?
Am impresia că sunt ca Milou, când este apucat de crizele de conştiinţă, având într-o parte îngeraşul, care îi spune să facă lucruri bune, şi în cealaltă mini-demonul, care îl îndeamnă să facă rele. Eu am un îngeraş care vrea să mă întorc la nevasta mea şi un drăcuşor care îmi sugerează să mă culc cu Alice, în capul meu este un permanent talk-show, în direct, la care iau parte ei doi. Aş fi preferat ca dracul să-mi poruncească s-o regulez pe nevastă-mea.

XVIII
SUIŞURI ŞI COBORÂŞURI
iată e un sitcom: o suită de scene care se desfăşoară mereu în acelaşi decor, aproape cu aceleaşi personaje, şi ale căror episoade următoare sunt aşteptate cu o nerăbdare amestecată cu dobitocie. Intrarea lui Alice în scenă m-a surprins de parcă una dintre cele trei Dame nosrime1 ar fi aterizat pe platoul lui Helene şi băieţii2.
Ca s-o descriu pe Alice, n-am s-o iau pe ocolite: este un struţ. Ca şi această pasăre alergătoare, este înaltă, sălbatică şi se ascunde cum simte o primejdie. Interminabilele ei picioare suple (în număr de două) suportă un bust senzual, dotat cu fructe arogante (în acelaşi număr). Pletele lungi, negre şi drepte încununează un chip pe care — deşi este blând — citeşti vioiciunea. Trupul lui Alice pare să fi fost conceput exclusiv pentru a destabiliza bărbaţii cuminţi şi căsătoriţi, care nu voiau nimic — sau care nu voiau altceva — de la ea. Asta este singura deosebire dintre ea şi struţ (pe lângă aceea că Alice nu face ouă de un kil).

Note:

Back street (engl.) — stradă dosnică. (N. t.)
1 în original: Droles de Dames. Parafrază după pelicula Droles de Drame (Marcel Carne, 1937). (N. t.)
2 Celebru sitcom franţuzesc, în anii '90. A rulat şi în România. (N. t.)
îmi aduc foarte bine aminte de prima noastră întâlnire, la înmormântarea bunicii mele, unde venisem fără nevastă-mea, pe care obligaţiile familiale o plictiseau, pe drept cuvânt. Familia este o chestie penibilă chiar şi când e a ta, darmite când e a soţului... De altfel, eu fusesem cel care susţinuse că, de bună seamă, din locul în care se afla acum, Mama Mare n-o să-i observe absenţa. Nu ştiu, pesemne simţeam că avea să mi se întâmple ceva.
Toată biserica era cu ochii pe bunicul, să vadă dacă o să plângă. „DĂ, DOAMNE, SĂ-ŞI ŢINĂ FIREA!", m-am rugat. Dar avea el, popa, un şpil: a evocat cei cincizeci de ani de căsnicie ai lui Tata Mare cu Mama Mare. Ochii bunicului meu — totuşi colonel în retragere — s-au înroşit. Când i-a curs prima lacrimă, parcă ar fi dat semnalul de pornire. Toată familia a deschis robinetele, s-a pus pe suspinat, s-a adunat roată, privind la sicriu. Nu putea să-mi intre în cap că Mama Mare era înăuntru. A trebuit să moară ca să-mi dau seama cât de tare ţineam la ea. Fir-ar să fie! Când nu-i părăseam eu pe cei pe care îi iubeam, mureau ei. M-am pus, fără nicio reţinere, pe plâns, căci sunt băiat sensibil.
Când mi s-au limpezit ochii, am zărit o brunetă frumoasă, care mă observa. Alice mă văzuse dând apă la şoareci. Nu ştiu dacă a fost de vină emoţia sau prezenţa ei ce contrasta cu locul, dar am simţit o puternică atracţie pentru această misterioasă apariţie în pulover negru, mulat pe trup. Mai târziu, Alice mi-a mărturisit că i se păruse că sunt foarte frumos: să punem această eroare de apreciere pe seama instinctului ei matern. Esenţialul e că atracţia era reciprocă, simţea nevoia să mă consoleze, era clar. Această întâlnire m-a învăţat că cel mai bun lucru pe care îl poţi face la o înmormântare este să te îndrăgosteşti.
Ea era prietenă cu una dintre verişoarele mele. Mi l-a prezentat pe Antoine, soţul ei, foarte simpatic, poate chiar prea simpatic, în timp ce mă pupa pe obrajii uzi de lacrimi, ea a înţeles că am înţeles că a văzut că am văzut că s-a uitat la mine aşa cum s-a uitat. O să-mi amintesc mereu primul lucru pe care i l-am spus:
— îmi place mult structura osoasă a chipului tău.
Am avut răgazul s-o privesc cu de-amănuntul. O tânără femeie de 27 de ani, pur şi simplu frumoasă. Gene tremurătoare. Râs al gurii bosumflate, care îţi face inima să tresalte în cuşca toracică dintr-odată prea strâmtă. Minune a privirilor
fugare, a părului despletit, a curbei şalelor, a dinţilor sclipitori.
Mowgli Cardinale în Cartea Ghepardului. Betty Page desfăşurată pe un metru şaptezeci şi şapte. O nebună care te umple de linişte. O provocatoare calmă, de o discreţie impudică. O amică, o inamică.
Cum se face că n-o întâlnisem niciodată? Ce folos sa cunosc atâta lume, dacă fata asta nu făcea parte din ea?
în piaţa din faţa bisericii era frig. V-aţi prins unde vreau să ajung — da, sfârcurile i se întăriseră sub puloverul negru, mulat pe ea. Avea sâni plini de sensibilitate.

Note:
3 Ghepardul — roman de Giuseppe Tomasi di Lampedusa şi film în regia lui Luchino Visconti (1962). în distribuție: Burt Lancaster, Alain Delon şi Claudia Cardinale. (N. t.)
Chipul îi era de o puritate care îi dezmințea trupul senzual. Exact tipul meu: nimic nu-mi place mai mult decât contradicția dintre un chip angelic şi un trup parşiv. Am criterii dihotomice.
Exact în clipa aceea am ştiut că voi da orice ca să intru în viața ei, în mintea ei, în patul ei şi în toate celelalte ale ei.
înainte de a fi un struț, fata asta era un paratrăsnet: atrăgea loviturile de trăsnet4.
— Cunoşti Țara Bascilor? am întrebat-o.
— Nu, dar pare a fi drăguță.
— Nu e drăguță, e frumoasă. Ce păcat că sunt căsătorit, şi tu la fel, altfel am fi putut întemeia o familie, într-o fermă din regiunea aia.
— Cu oi?
— Cu oi, evident. Şi cu rațe — pentru ficat, cu vaci — pentru lapte, cu găini — pentru ouă, cu un cocoş — pentru găini, cu un elefant bătrân şi miop, cu o duzină de girafe şi cu o droaie de struți ca tine.
— Eu nu sunt struț, sunt paratrăsnet.
- Ei, na! Dacă te apuci să-mi citeşti şi gândurile, unde o să ajungem?
După plecarea ei, am rătăcit, încântat şi nepăsător, prin Guethary, satul lui Paul-Jean Toulet şi paradisul copilăriei mele. M-am plimbat, proaspăt şi zglobiu, când, de fapt, detest plimbările (dar nimeni nu a fost îngrijorat din pricina asta: după o înmormântare, oamenii fac întotdeauna chestii absurde), m-am preumblat prin fața mării, observând fiecare stâncă, fiecare val, fiecare grăunte de nisip, îmi simțeam inima dând pe dinafară. Tot cerul era al meu. Coasta bască îmi purta mai mult noroc decât golful Rio. Le-am zâmbit norilor atipiți în cer şi Mamei Mari, care nu-mi purta pică pentru chestia asta.

XIX
FUGIND DE FERICIRE DE FRICĂ SĂ N-O PIERZI

trebuie să te hotărăşti: ori trăieşti cu cineva, ori îl doreşti. Nu poți dori ceea ce ai, e împotriva naturii. De aia căsniciile frumoase sunt făcute țăndări de orice necunoscută care se înființează. Chiar dacă te-ai însurat cu cea mai drăguță fată cu putință, va exista întotdeauna o necunoscută nouă care va intra în viața ta fără să bată la uşă şi va avea efectul unui afrodiziac superputer-nic. Or, pentru a complica lucrurile, Alice nu era orice necunoscută. Ea purta un pulover negru, mulat pe trup. Un pulover negru, mulat pe trup, poate schimba cursul a două vieți.
Toate grijile mi se trag de la incapacitatea mea de a renunța la o noutate, de la o nevoie bolnăvicioasă de a ceda în fața atracției miilor de posibilități incredibile pe care ți le rezervă viitorul. E ceva de speriat cât de mult mă excită ceea ce nu cunosc, în comparație cu ceea ce îmi este deja cunoscut. Şi ce, sunt anormal? Voi nu preferați să citiți o carte pe care n-ați citit-o niciodată, să vedeți o piesă de teatru

pe care n-o ştiţi pe dinafară, să alegeţi orice Preşedinte în locul celui care era înainte?

Note:
4 în original: le(s) coup(s) de foudre (fr.) — dragoste la prima vedere. (N. t.)
Cele mai frumoase amintiri despre Anne datează dinaintea căsătoriei noastre. Căsătoria este ceva criminal, fiindcă ucide misterul, întâlneşti o creatură fermecătoare, te însori cu ea şi, brusc, creatura fermecătoare s-a evaporat: a devenit nevasta ta. Nevasta TA! Ce insultă, ce decădere pentru ea! De fapt, ceea ce ar trebui să cauţi toată viaţa, fără încetare, este o femeie care
să nu-ţi aparţină niciodată! (în privinţa asta, cu Alice aveam
să fiu servit cu vârf şi îndesat.)
Toată problema dragostei mi se pare a fi aceasta: pentru a fi fericit, ai nevoie de siguranţă, în timp ce, pentru a fi îndrăgostit, ai nevoie de nesiguranţă. Fericirea se bazează pe încredere, pe când dragostea cere îndoială şi nelinişte. Pe scurt, că-sătoria a fost — în mare — creată ca să te facă fericit, nu ca să rămâi îndrăgostit. Şi a te îndrăgosti nu este cea mai bună cale de a-ţi găsi fericirea; dacă lucrurile ar fi stat aşa, s-ar fi aflat, de atâta amar de vreme. Nu ştiu dacă sunt destul de clar, dar ştiu eu ce spun: vreau să zic că mariajul amestecă nişte chestii care nu merg bine împreună.
Odată întors la Paris, nu mai aveam aceiaşi ochi. Anne căzuse de pe piedestal. Am făcut dragoste fără convingere. Viaţa mea era pe cale să fie dată peste cap. Vedeţi etajul 35 de dedesubt? Ei bine, eu tocmai mă mutam la etajul inferior.
Nu există dragoste fericită.
Nu există dragoste fericită.
NU EXISTĂ DRAGOSTE FERICITĂ.
De câte ori o să trebuiască să-ţi repet chestia asta, ca să-ţi intre bine în scăfârlie, Prostovanschi?

XX
TOATE O IAU RAZNA

când o fată drăguţă te priveşte aşa cum mă privise Alice, există două posibilităţi: ori e o vampă, şi atunci eşti în primejdie; ori nu e vampă, şi atunci eşti şi mai dihai în primejdie.
Stăteam în banca mea, cuminte ca o stridie zăvorâtă în confortul ei ermetic, şi iacătă că vine Alice, mă culege, îmi deschide botul şi mă stropeşte cu lămâie.
— Dă, Doamne, ca fata asta să-şi iubească bărbatul, altfel sunt în rahat! îmi repetam fără încetare.
Nu i-am dat niciun semn de viaţă lui Alice. Speram ca timpul să-mi vindece împunsătura din inimă. Aveam dreptate: timpul mi-a estompat sentimentele, dar nu pe alea pe care le-aş fi dorit. Iar Anne trăgea ponoasele, spre marea mea mâhnire. Este multă amărăciune pe pământ, dar e greu să depăşeşti tristeţea de care este cuprinsă o femeie când simte că dragostea pe care i-o purtai se duce, oh, încetişor,

nu de azi pe mâine, nu, ci pe nesimțite, ca nisipul din clepsidră. Pentru ca să înflorească, o femeie are nevoie de un bărbat care s-o admire, cel puțin aşa văd eu lucrurile. O floare are nevoie de soare. Anne se ofilea sub ochii mei absenți. Ce puteam să fac? Căsătoria, timpul, Alice, lumea, cercul planetelor, puloverele negre, mulate pe trup, Europa de la Maas-tricht, toate păreau că se coalizează împotriva cuplului nostru inocent.
îmi părăseam soția şi totuşi de mine mă despărțeam. Cel
mai greu lucru nu era s-o părăsesc pe Anne, ci să renunț la frumusețea poveştii noastre. Mă simțeam ca orice persoană care abandonează un proiect prea ambițios pentru a fi posibil: dezamăgit şi, în acelaşi timp, uşurat.

XXI
SEMNE DE ÎNTREBARE

Când mă întâlnesc pe stradă cu un prieten, lucruri-le se petrec, din ce în ce mai des, aşa:
- Ei! Salut, eşti bine?
— Nu, dar tu?
— Nici eu.
— Bine, atunci, pe curând.
- Salut.
Ori e câte un amic, care îmi spune un banc:
— Ştii care e diferența dintre dragoste şi herpes?
- Hai... Gândeşte-te... Nu ghiceşti?
— Totuşi e uşor: herpesul durează toată viața.
Nu râd. Nu ştiu ce-o fi atât de nostim în chestia asta. Mi-am pierdut pe drum simțul umorului.
Este destul de exasperant să-ți dai seama că îți pui aceleaşi întrebări ca toată lumea. Asta e o lecție de modestie.
Oare am dreptate să părăsesc pe cineva care mă iubeşte?
Oare sunt o javră?
Oare la ce foloseşte moartea?
Oare am să fac aceleaşi tâmpenii ca părinții mei?
Oare poți să fii fericit şi, dacă da, la ce oră?
Oare este posibil să te îndrăgosteşti fără ca asta să se termine în sânge, spermă şi lacrimi?
Oare n-aş putea să câştig MULT MAI MULȚI bani muncind MULT MAI PUȚIN?
Oare ce marcă de ochelari de soare trebuie să port la Formentera?
După câteva săptămâni de scrupule şi de chinuri, ajung la următoarea concluzie: dacă nevasta e pe cale să-ți devină prietenă, e timpul să-i propui unei prietene să-ți devină nevastă.

XXII
REGĂSIRE

Când am văzut-o pe Alice a doua oară, eram la o aniversare oarecare, a cărei

descriere ne-ar face să pierdem timpul. Grosso modo, o amică de-a lui Anne tocmai îmbătrânise cu un an şi găsise cu cale să celebreze evenimentul. Când am recunoscut silueta suplă a lui Alice (pielea ei fragilă, deşi elastică), tocmai o serveam pe Anne cu o cupă de şampanie. Am continuat să-i umplu cupa puțin mai sus de margine, inundând fața de masă. Alice ciocnea cu bărbatu-su. M-am înroşit ca un rac. Mi-am dat whisky-ul peste cap. A trebuit să mă
uit la picioare, pentru a reuşi să păşesc fără să mă clatin. Asta
mi-a îngăduit să-mi ascund roşcata în spatele părului. Ferin-du-mă de nevastă-mea, m-am năpustit la budă, să verific cum sunt pieptănat, cum sunt ras, să-mi scot ochelarii, să-mi scutur mătreața de pe umeri, să-mi smulg un păr care ieşea din nara stângă. Ce să fac? S-o ignor pe Alice? Ca să agăți o fată drăguță nu trebuie să vorbeşti cu ea, ci să te porți de parcă nici n-ar exista. Dar dacă pleacă? Gândul că s-ar putea să n-o mai văd pe Alice era deja un supliciu. Prin urmare, trebuia să vor-besc cu ea fără să-i vorbesc. M-am întors în salon, trecând prin fața lui Alice şi făcându-mă că n-o văd.

— Marc! Nu-mi mai dai bună ziua?

— Oh! Alice! Ei, drăcie! Scuză-mă, nu te recunoscusem! Sunt... bucuros... să... te... revăd...

— Şi eu! Eşti bine?

Era mondenă, indiferentă, o creatură de coşmar, cu privirea aiurea.

— îți aduci aminte de Antoine, soțul meu?

Strângere de mâini congelată.

— Nu ne-o prezinți pe soția ta?

— Păi... S-a dus la bucătărie, să pună lumânările pe tort... Taman când sfârşeam fraza, luminile s-au stins, s-a cântat
„Mulți ani trăiască", iar soarta potrivnică a luat-o pe Alice de lângă mine.

Am văzut-o luându-l de mână pe Antoine şi îndepărtân-du-se ca pe un covor rulant, în timp ce stăpâna casei râdea de faptul că mai îmbătrânise puțin, în aplauzele amicelor de aceeaşi vârstă.

Voi, cei ce mă citiți, ați văzut, cu siguranță, la televizor implozii de clădiri: ştiți, când este distrus cu dinamită câte un bloc. După câteva secunde de numărătoare inversă, vezi cum imobilul se clatină, apoi se prăbuşeşte în el însuşi, ca un foietaj, înconjurat de un nor de fum şi moloz. Exact cu asta semăna sufletul meu.

Alice şi Antoine se îndreptau spre uşă. Trebuia să fac ceva. Revăd toată scena, cu încetinitorul, de parcă ar fi fost ieri.

Atunci, în timp ce Antoine scotocea printre hainele puse de-a
valma în cuier, Alice şi-a întors spre mine privirile negre, doldora de sclipiri. Am şoptit:

— Nu se poate, Alice, asta nu eşti tu... Luna trecută, la Guethary, nu s-a întâmplat nimic? Şi ferma mea de struți, ce-o să mă fac cu ea?

Chipul i s-a îmblânzit. Plecându-şi încetişor ochii, cu vocea scăzută — atât de scăzută încât m-am întrebat dacă n-am visat — a lăsat să cadă doar aceste două cuvinte şi mi-a atins discret mâna, după care a plecat cu bărbatu-su:

— Mi-e teamă.

Soarta mi-era pecetluită. Degeaba mă tot întreba Anne: „Da' cine-i fata asta?", imobilul se reclădea cu viteză accelerată. Filmul imploziei se rebobina. Mai multe fanfare celebrau inaugurarea casei. Era balul de 14 iulie, cu lampioane şi coti-lioane! Discursul primarului de la Parly 21! Reportaj în direct
Note: Parly — localitate cu 694 de locuitori, din departamentul Yonne. (N. t.)
pe canalul France 3 Ile-de-France! Mulțimea se sinucide de bucurie! Poc! Poc! Dansatorii de la balul popular se omoară într-o veselie! Moarte colectivă! Guiana în sărbătoare! Raliul Templul Soarelui! Toți crapă chicotind de fericire! O nebunie, băga-mi-aş picioarele!
Cele mai frumoase serbări sunt cele din interiorul nostru.

XXIII
A PLECA

Sunt fascinat de extrema tensiune electrică, palpabilă, trepidantă, care se poate crea între un bărbat şi o femeie care nu se cunosc, fără vreun motiv anume, doar aşa, pur şi simplu fiindcă se plac şi se căznesc să n-o arate.
Nu este deloc nevoie de vorbe. Este o chestie de mimică, de atitudine. Este ca o ghicitoare, enigma cea mai importantă din viața ta. Oamenii vulgari numesc asta erotism, când, de fapt, nu este vorba decât de pornografie, adică de sinceritate. Lumea se poate prăbuşi, tu n-ai ochi decât pentru ochii celuilalt, în clipa asta, în străfundul tău, ştii, în sfârşit.
Ştii că poți pleca de îndată cu această ființă cu care n-ai schimbat mai mult de trei fraze. „A pleca": cel mai frumos cuvânt din limba franceză. Ştii că eşti pregătit să-l foloseşti. „Să plecăm." „Trebuie să plecăm." „într-o zi, vom lua trenuri care pleacă" (Blondin). Bagajele sunt făcute şi ştii că trecutul nu este decât un maldăr nedesluşit, rămas în spatele tău, pe care trebuie să-l dai uitării pentru că eşti pe cale de a te naşte. Ştii că ceea ce se întâmplă este foarte grav şi nu faci nimic pentru a opri lucrurile. Ştii că nu există altă ieşire. Ştii că ai să stârneşti suferință, că ai prefera să eviți asta, că ar trebui să judeci, să aştepți, să reflectezi, dar „A pleca", „A pleca" este mai puternic decât orice. Să începi totul iar de la zero. Căsuța „Ple-care" promite atât de mult. Este ca şi cum ți-ai fi oprit respirația — în apnee juvenilă — sub apă. Viitorul este umărul gol al unei necunoscute. Viața îți acordă o a doua şansă; Istoria Schimbă foaia.
S-ar putea crede că această atracție este superficială, dar nimic nu este mai profund decât ea; eşti gata de orice; accepți defectele; ierți imperfecțiunile; ba chiar le cauți, cu încântare.
Eşti atras întotdeauna doar de slăbiciuni.
Alice era tulburată, îi era teamă de mine! Teamă! Totuşi, cel mai temător dintre noi doi cu siguranță că nu era ea. Cu toate astea, niciodată n-am fost mai bucuros să vâr frica în oasele cuiva.
încă nu ştiam cât o să regret.

XXIV
FRUMUSEȚEA ÎNCEPUTURILOR

La una dintre întâlnirile noastre clandestine, după ce am făcut dragoste de trei ori la rând, urlând de plăcere, în hotelul Henri IV (Piața Dauphine), am dus-o pe Alice la Cafe Beaubourg. Nu ştiu de ce, pentru că detest acest loc lugubru, ca toate cafenelele „design". Cafeneaua „design" este o invenție a parizienilor, pentru a-i parca acolo pe provinciali, ca să ia ei masa liniştiți la Cafe de Flore. Ieşind în piață, ne-am oprit sub Genitron, acest ceas care numără secundele care ne mai despart de anul 2000.
— Vezi, Alice, ceasul ăsta este simbolul dragostei noastre.
— Ce tot spui?
— Numărătoarea inversă a început... într-o zi, te vei plictisi, te vei enerva, îmi vei reproşa că n-am lăsat jos colacul de la budă, eu îmi voi petrece seara în fața televizorului până la sfârşitul programului, iar tu mă vei înşela, aşa cum îl înşeli în această clipă pe Antoine.
— Ei, poftim, gata, iar începi... De ce nu poți şi tu să te bucuri de momentul prezent, în loc să te angoaseze viitorul
nostru?
— Pentru că noi nu avem viitor. Uită-te la secundele care trec, ele ne apropie de nenorocire... N-avem decât trei ani ca să ne iubim... Azi, totul e minunat, dar, după calculele mele, între noi totul se va fi sfârşit... la 15 martie 1997.
— Ce-ar fi dacă te-aş părăsi imediat, ca să câştigăm timp?
— Nu, stai, n-am zis nimic...
Abia în momentul ăla mi-am dat seama că aş fi făcut mai bine să-mi țin pliscul, cu teoriile mele tâmpite.
— Aăă..., am reluat, n-ai vrea, mai degrabă, să-l părăseşti pe Antoine? Aşa, ne-am putea instala în Căsuța din Prerie şi ne-am privi copiii crescând în Grădina Fermecată...
— Păi, da, mai ia-mă şi la mişto, pe deasupra! Eşti drăguț, dar de ce o trebui să strici, cu bâzdâcurile tale, toate momentele plăcute?
— Iubito, dacă, într-o zi, mă vei înşela, îți promit două lucruri: întâi mă sinucid şi, după aia, îți fac un scandal de-o să mă ții minte.
Uite-aşa mergeam noi, cuplu nelegitim, plimbându-ne pe şest unul lângă altul, ochi în ochi, dar niciodată mână în mână, în eventualitatea că am da peste amici de-ai bărbatului ei ori de-ai nevestei mele.
Alături de Alice am descoperit blândețea. Am luat cursuri de naturalețe, lecții de viață. Cred că asta m-a sedus la ea. în Prima căsătorie cauți perfecțiunea, în cea de-a doua, cauți adevărul.
Ceea ce este mai frumos la o femeie este să fie sănătoasă, îmi place să respire Sănătate, această tainiță a plăcerii! Vreau să aibă poftă să alerge, să râdă în hohote, să se îndoape! Să aibă dinți la fel de albi ca albul ochilor, o gură proaspătă ca un pat mare, buze ca cireşele, cu sărutări ca nişte pietre prețioase, o piele întinsă ca aceea de pe un tam-tam, sâni rotunzi ca bilele de pe-tanque1, clavicule fine ca aripile de pui, picioare aurii precum cerul Toscanei, un cur rotund ca obrazul unui bebeluş şi, mai ales, mai ales SĂ NU FIE MACHIATĂ. Trebuie să miroasă mai degrabă a lapte şi a transpirație, decât a parfum şi a țigară.

Testul final este piscina. Ființele se dezvăluie pe marginea piscinelor: o intelectuală va citi sub pălărie, o sportivă va organiza o partidă de polo, narcisicele își vor supraveghea bronzul, ipohondrele se vor tartina cu ecran total...
Note:
Petanque - joc cu bile mari, de lemn. (N. t.)
Dacă vei întâlni pe marginea unei piscine o femeie care refuză să-şi ude părul de teamă să nu-şi strice coafura, ia-o la sănătoasa. Dacă sare în apă chicotind, sări pe ea.
DRAGOSTEA DUREAZĂ 3 ANI
Credeți-mă: am încercat tot ce se putea ca să nu mă îndrăgostesc. Puneți-vă în locul meu: cine s-a fript cu ciorbă suflă şi-n iaurt. Dar nu mă puteam opri să nu mă gândesc la Alice, în unele momente o uram, o detestam cu adevărat, o consideram o caraghioasă, îmbrăcată ca naiba, laşă, vulgară, o lungană împiedicată, o falsă romantică ce voia să-şi păstreze viețişoara aia a ei nesărată şi aşezată, o cocotă jalnică şi egoistă, o Olive (nevasta lui Popeye) antipatică, toantă, cu vocea aia a ei care îți zgârie timpanele şi cu gusturile ei de/a-shion victim. Apoi, în clipa următoare, mă uitam la poza ei sau îi auzeam vocea adorabilă şi tandră la telefon ori apărea chiar ea şi îmi zâmbea, iar eu cădeam în admirație, uluit de atâta frumusețe delicată, de ochii adânci, de pielea ca mătasea, de părul lung ce sfida forța gravitației; era o sălbăticiune oacheşă şi imposibil de îmblânzit, o indiană fierbinte, o Esmeraldă (femeia lui Quasimodo) şi, Doamne, cum mai binecuvântam cerul, atunci, că îmi dăduse şansa de a întâlni o asemenea creatură.
Iată un test foarte simplu, ca să aflați dacă sunteți cu adevărat îndrăgostiți: dacă, după patru-cinci ore petrecute fără iubită, aceasta începe să vă lipsească, atunci nu sunteți îndrăgostiți; dacă erați, zece minute de despărțire ar fi fost de ajuns să vă facă viața imposibil de suportat.

XXV
MERGI, WOLFGANG
Faptul că îți înşeli nevasta nu e chiar atât de grav, în sine, dacă ea nu află niciodată. Cred chiar că mulți soți fac asta, căutând pericolul, asumându-şi noi riscuri, ca pe vremea când încercau să-şi seducă soția, în acest sens, adulterul poate că este o declarație de dragoste conjugală. Sau poate că nu. în orice caz, cred că mi-ar fi destul de greu s-o fac pe Anne să înghită povestea asta.
îmi amintesc de ultima noastră cină în tete-a-tete. Aş prefera să nu-mi aduc aminte şi totuşi îmi amintesc. Se pare că momentele urâte lasă amintiri frumoase, mi-ar plăcea tare mult să fie chiar aşa.
în ceea ce mă priveşte, ele rămân ancorate în mine, la rubrica „momente urâte", dar nu izbutesc să-mi trezească nicio nostalgie. Mi-ar plăcea să mă reîncarnez într-un video VHS, ca să pot şterge aceste imagini care mă bântuie.
Anne mă copleşea cu reproşuri, apoi îi era necaz că mă copleşise cu reproşuri şi se întrista şi mai rău. îi explicam că era numai vina mea. îmi imaginasem o poveste, altfel de ce mi-aş fi tăiat părul atât de scurt, în cei trei ani de căsătorie? înainte fusese lung, aşa că îl lăsam din nou să crească. Eram ca Sam-son: cu părul tăiat, nu

făceam nici cât o ceapă degerată! în afară de asta, nu îndrăznisem niciodată s-o cer aşa cum se cuvine de la taică-su. Prin urmare, căsătoria nu era valabilă. Ea râdea cu drăgălăşenie de glumele mele. Mă simţeam cu musca pe căciulă, dar ea zâmbea trist, ca şi cum ar fi ştiut dintot-deauna că aşa o să se termine totul, în restaurantul ăsta plăcut) pe această faţă de masă albă, luminată de lumânări, discutând
ca doi vechi amici. La masă, nici măcar n-am plâns. Poţi să te îndepărtezi pe vecie de un om, poţi să-ţi calci toate jurămintele şi să rămâi în continuare faţă în faţă cu el, fără să faci din asta un capăt de ţară.
în cele din urmă, m-a anunţat că îmi găsise un înlocuitor mai celebru, mai bătrân şi mai drăguţ decât mine. Era adevărat (am aflat mai târziu, eu fiind informat — evident — ultimul), îl descoperise la locul de muncă. Am zbierat la ea:
— O pipiţă tânără, care şi-o pune cu moşnegi, este la fel de naşpa ca un moş care şi-o pune cu tinere. E ceva prea ieftin!
- Prefer un bătrân frumos şi potolit decât un tânăr nasol şi îndrăcit, mi-a răspuns.
Nu-mi dau seama de ce mi-oi fi închipuit că Anne o să rămână văduvă, neconsolată şi înlăcrimată. Nu-mi dau seama nici de ce m-o fi ofensat atâta vestea asta. în fine, nu ştiu, nu-mi dau seama. Descopeream, pur şi simplu, că am amor Propriu. Eram un îngâmfat. Tu te crezi de neînlocuit şi, când
colo, eşti înlocuit la iuţeală. Ce credeam? Că o să se omoare? Că o să se stingă? în timp ce eu — tânăr filfizon care mă credeam un superb playboy înconjurat de femei — visam la Alice, Arme se gândea la înlocuitorul meu şi îmi punea coarne în-tr-o veselie, având grijă să afle toată lumea, în seara aceea, am căzut de sus. Roata se întorcea, după cum meritam. Ajuns acasă, am ascultat Mozart la radio. Frumuseţea se termină în Urâţenie, destinul Tinereţii este să se Ofilească, Viaţa nu este decât o lentă Putrezire, Murim cu fiecare Zi. Din fericire, ne rămâne întotdeauna Mozart. Oare câtor oameni le-o fi salvat viaţa Mozart?

XXVI
CAPITOL FOARTE SEXOS

Este cazul să ne ocupăm de esenţial, adică de sex. Majoritatea fandositelor din mediul meu sunt convinse că a face dragoste înseamnă a se întinde pe spate, în timp ce un dobitoc în smoching, beat ca un porc, se bâţâie deasu-pră-le, după care ejaculează în forul lor interior şi se pune pe sforăit. Ele şi-au făcut educaţia sexuală pe la raliurile fiţoase, Prin cluburile private şic ori prin discotecile din Saint Tropez, ln compania celor mai proşti parteneri de pe faţa pământului: Băieţeii lui tăticu'. Problema sexuală a băieţeilor de bani-gata
este că au fost obişnuiţi, din fragedă pruncie, să primească totul fără să dea nimic. Nici măcar nu e o chestie de egoism (TOŢI gagiii sunt egoişti în pat), numai că nimeni nu le-a explicat vreodată că între o fată şi un Porsche există o diferenţă. (Când distrugi o fată, tăticu' nu te ceartă.)
Slavă Domnului, Anne nu făcea parte din această extremă, dar nici nu avea vreo înclinaţie specială pentru chestia asta. Cel mai mare delir sexual al nostru a avut loc în timpul voiajului de nuntă în Goa, după ce am fumat datura1. Udare, îndesare,

ţâşnire, spermare. Aveam nevoie de acest fum, care să ne dezgheţe, căci ne aflam în sezonul ploilor grele, aduse de muson.

Note:
1 Datura (stramonium) — ciumăfaie, plantă toxică sau narcotică. (N. t)
Mă rog, acest vârf n-a fost decât o experienţă halucinantă: de altfel, eram atât de îndrăgostit pe vremea acestui voiaj, încât am lăsat-o să mă bată şi la ping-pong, prin urmare vă daţi seama că nu eram într-o stare normală. Da, Anne, află acum, dacă citeşti cumva această carte, că, în timpul voiajului de nuntă, am pierdut la ping-pong dinadins, OK?
Sexul e o loterie: două persoane pot adora să facă treaba asta cu altcineva, dar să nu simtă plăcere împreună. Crezi că lucrurile vor merge mai bine, dar nu merg mai bine deloc. E o chestie de epidermă, adică o nedreptate (ca toate lucrurile care au legătură cu pielea: rasismul, delictul de facies2, acneea...).
Pe de altă parte, tandreţea noastră nu făcea decât să înrăutăţească lucrurile, în dragoste, situaţia devine cu adevărat îngrijorătoare atunci când treci de la un film de categoria X la gângureli. Din momentul în care încetezi să mai spui: „o să te fut în gură, curviştină mică", ca să spui: „iubiţica mea scumpică, lugu-lugu, ţuţulică mică, dă-mi un puşi la puţi-puţi", e cazul să te alarmezi. Chestia asta se vede foarte epede: chiar şi vocile se schimbă după câteva luni de viaţă in comun. Zdrahonul viril cu voce de stentor începe să vorbească la fel ca un copilaş legănat în poala maică-sii. Vampa fatală cu glas răguşit devine o fetiţă dulceagă, care îşi confundă bărbatul cu un pisoiaş. Dragostea noastră a fost învinsă de intonaţii.
Şi, pe urmă, e conceptul ăsta monstruos, care îţi taie tot cheful, cel mai puternic somnifer inventat vreodată: Datoria Conjugală. Dacă stai o zi-două pe neregulate, nimic grav, nici nu pomeneşti de asta. Dar după vreo patru-cinci zile, angoasa Datoriei devine subiect de conversaţie, încă o săptămână fără să faci dragoste şi toată lumea se întreabă ce se întâmplă, iar plăcerea devine o obligaţie, o corvoadă; dacă mai laşi să treacă o săptămână fără să faci nimic, tensiunea va deveni insuportabilă şi, până la urmă, ajungi să faci labă în baie, uitân-du-te la benzi desenate pornografice, ceea ce va fi un fiasco garantat, contrariul dorinţei. Uite, asta e Datoria Conjugală.
Generaţia noastră este extrem de prost educată pe plan sexual. Credem că ştim totul, pentru că suntem bombardaţi cu filme hard şi pentru că părinţii noştri au făcut chipurile revoluţia sexuală. Dar toată lumea ştie că revoluţia sexuală nu a avut loc. în sex, ca şi în căsătorie, de un secol încoace nu s-a clintit nimic, nici măcar cu un milimetru. Ne apropiam de anul 2000, iar moravurile erau la fel ca în secolul al XlX-lea şi, oricum, mai puţin moderne decât în al XVIII-lea. Tipii erau macho, stângaci, timizi, iar fetele erau pudice, stânjenite, complexate de gândul că ar putea fi luate drept nimfomane. Dovada că generaţia noastră e nulă din punct de vedere sexual este succesul emisiunilor despre cur, de la radio şi de la televizor, şi infimul procent de tineri care folosesc prezervativul atunci când fac dragoste. Asta atestă faptul că sunt incapabili să vorbească firesc despre ea. Prin urmare, vă puteţi imagina cât de nepricepuţi sunt tinerii şi, cu atât mai mult, tinerii burghezi... O

catastrofã.

Note:
1 în original: delit de facies (fir.). Aluzie la expresia „delit de sale gueule" — arestare din cauza faptului că poliției nu-i place mutra cuiva. (N. t)
Alice însă n-a frecventat cercurile astea împuțite. Ea consideră sexul nu ca pe o obligație, ci ca pe un joc ale cărui reguli vrea să le descopere înainte şi, eventual, să le modifice. N-are niciun tabu, colecționează idei, vrea să exploreze totul. Cu ea, am recuperat treizeci de ani de întârziere. M-a învățat să mângâi. Pe femei trebuie să le atingi cu vârful degetelor, să le dezmierzi cu vârful limbii; cum să fi ghicit chestia asta, dacă nu mi-a spus-o nimeni? Am descoperit că poți face dragoste într-o sumedenie de locuri (în parcări, lifturi, în toaletele din localurile de noapte, toaletele din trenuri, toaletele din avioane şi chiar în alte părți decât toaletele, pe iarbă, în apă, la soare), cu tot felul de accesorii (jucării sado-masochiste, fructe, legume) şi în toate felurile de poziții (cu susu-n jos, cu josu-n sus, în mai mulți, legat, legănat, fãcând pe flagelatorul din Se-villa, grădinarul Supliciilor, distribuitorul de suc de fudulii, pompa de benzină, înghițitoarea de şerpi, domina demoniaca, 3615 Țiți, gang-bang gratis cu lumânări). Pentru ea, am devenit mai mult decât hetero, homo sau bisexual: am devenit om-nisexual. De ce să te limitezi?
Vreau să regulez — pe bune — animale, insecte, flori, alge, bibelouri, mobile, stele, toate câte or să ne vrea. Mi-am descoperit chiar şi o uimitoare capacitate de a născoci poveşti, unele mai abracadabrante decât altele, doar ca să i le susur la ureche, în timpul actului, într-o zi, le voi publica în volum şi
îi voi şoca pe cei care nu mă cunosc îndeajuns*. De fapt, am devenit un autentic pervers polivalent, pe scurt, un tip care se bucură de viață. Nu văd de ce ar avea dreptul să fie libidinoşi numai babalâcii.
în rezumat, dacă o istorie dspre cur poate deveni o poveste de dragoste, reciproca este foarte rară.

XXVII
CORESPONDENȚĂ (I)
Prima scrisoare către Alice:
„Scumpă Alice,
Eşti minunată. Nu văd de ce, sub pretextul că te numeşti Alice, nimeni nu-ți poate spune că eşti o minune1.
Mi se învârteşte capul. Femeilor ca tine ar trebui să li se interzică să meargă la înmormântarea bunicelor mele. Iartă-mă pentru acest bilețel. Era singura mea şansă de a rămâne lângă tine în weekendul ăsta.
Marc."
Niciun răspuns.
A doua scrisoare către Alice:
„Alice,
Spune-mi, rogu-te, nu cumva tu eşti totuşi femeia vieții mele?

Spui că ți-e teamă. Atunci, eu ce să mai zic? Tu crezi că mă joc, dar n-am fost niciodată mai serios.
Note:
* Nouvelles sous ecstasy.
i Aluzie la Alice în țara minunilor de Lewis Carroll, (N. t.)
Nu ştiu ce să fac. Aş vrea să te văd, dar ştiu că nu trebuie. Ieri-seară mi-am îndeplinit datoria conjugală gân-dindu-mă la tine. E abject. Tu mi-ai tulburat viața, eu nu vreau să ți-o tulbur pe a ta. Asta va fi ultima mea scrisoare, dar nu te voi uita imediat.
Marc"
Post-scriptum: „Când minți, când îi spui unei femei că o iubeşti, e de crezut că minți, dar ceva, ceva tot te-a împins să-i spui chestia asta, de aceea, este adevărat". (Raymond Radiguet)
Niciun răspuns. Asta n-a fost ultima mea scrisoare.

XXVIII
FUNDUL ABISULUI

Salut, sunt tot eu, mortul viu din frumoaselecartiere.
Mi-ar fi plăcut să fiu doar melancolic, e o chestie elegantă; în loc de asta, eu oscilez între lichefiere şi delicvescență1. Sunt un zombi care zbiară la moarte fiindcă este încă în viață. Singurul remediu împotriva migrenei mele ar fi un Aspegic 1000, dar nu pot să iau, fiindcă mă doare prea rău stomacul. Măcar dacă aş ajunge la fund! Dar nu. Cobor, cobor tot mai jos şi nu dau de fund, ca să pot țâşni înapoi.
Traversez oraşul dintr-o parte în cealaltă. Vin să privesc casa în care stai tu cu Antoine. Credeam că te-am agățat în-tr-o doară şi uite că mă pomenesc rătăcind prin fața porții tale, cu răsuflarea tăiată. Dragostea este o sursă de probleme respiratorii.
Luminile din apartamentul tău sunt aprinse. Poate că iei cina sau te uiți la televizor sau asculți muzică gândindu-te la mine ori fără să te gândeşti la mine sau poate că tu... că voi... Nu, fie-ți milă, spune-mi că nu faci asta. Sângerez stând în picioare, pe stradă, în fața casei tale, dar sângele nu curge, e o hemoragie internă, un înec în aer liber. Trecătorii se uită la mine iscoditor: cine naiba e tipul ăsta care vine în fiecare zi şi contemplă fațada acestui imobil? Să fie vreun detaliu arhitectural magnific care nouă ne-a scăpat? Sau tânărul ăsta neras, cu părul zburlit, o fi un nou FDS2? „Scumpo, uita în cartierul nostru există tipi FDS în haină Agnes B." „Taci, tâmpitule, doar vezi că e un dealer de tineri!"
Mai, atât de urâta lună mai. Cu punțile ei care nu se mai termină: Sărbătoarea Muncii, Aniversarea lui 8 mai 1945, înălțarea, Rusaliile. Lungile weekenduri fără Alice se adună. Teribilă privațiune organizată de stat şi de religia catolică, parcă pentru a mă pedepsi fiindcă le-am nesocotit pe amândouă. Stagiu intensiv de suferință.

Note:
1 Delicvescență — proprietatea unor corpuri solide de a absorbi vaporii din atmosferă până la solubilizare. (N. t.)
2 FDS — fără domiciliu stabil. (N. t)

Nu mă mai interesează nimic în afară de Alice. Ea ocupă tot spațiul. Mersul la cinema, mâncatul, cititul, dormitul, dansul techno, munca, toate aceste ocupații care îmi umpleau viața de dobitoc plătit cu patru cărămizi pe lună, nu mai au, de acum, niciun chichirez. Alice a decolorat universul. Dintr-odată, am 16 ani. Am cumpărat până şi parfumul lui Alice, ca să-l miros în timp ce mă gândesc la ea, dar nu mai era mirosul ei adorabil de piele drăgăstoasă brună adormită, picioare lungi, zvelteţe încântătoare cu plete de sirenă languroasă. Nu poţi închide toate astea într-un flacon.

în secolul XX, dragostea e un telefon care nu sună. După-amiezi întregi pândind fiecare sunet de paşi de pe scară, ca şi atâtea false bucurii absurde, căci ai anulat întâlnirea precipitat, pe la prânz, prin mesageria secretă, încă o poveste cu un adulter care ia o întorsătură nedorită? Ei, da, nu e ceva prea original, îmi pare rău; n-am ce să fac dacă e totuşi chestia cea mai gravă care mi s-a întâmplat vreodată. Asta e cartea unui copil răsfățat, dedicată tuturor zăpăciților prea puri pentru a trăi fericiți. Cartea celor care au rolul negativ şi pe care nu-i căinează nimeni. Cartea celor care n-ar trebui să sufere pentru o despărțire pe care au provocat-o ei înşişi, dar care totuşi suferă din pricina unei dureri cu atât mai ireparabile, cu cât ştiu că sunt singurii vinovați. Fiindcă dragostea nu înseamnă doar să suferi sau să-i faci pe alții să sufere. Poate însemna şi ambele în acelaşi timp.

XXIX
REGIMUL DEPRESIV

Să fi singur a devenit o boală ruşinoasă. De ce oare fuge toată lumea de singurătate? Pentru că ea te obligă să cugeti, în zilele noastre, Descartes n-ar mai scrie: „Cuget, deci exist". Ar spune: „Sunt singur, deci cuget". Nimeni nu vrea singurătatea, pentru că ea îți lasă prea mult timp pentru cugetare. Or, cu cât cugeti mai mult, cu atât eşti mai inteligent, deci mai trist. Cred că nu există nimic. Nu mai cred în nimic. Nu-mi folosesc la nimic. Viața nu-mi e de niciun folos. Ce program e în seara asta pe cablu?

Singura veste bună: nefericirea te face să slăbeşti. Nimeni nu menționează acest regim, care este totuşi cel mai eficace dintre toate. Depresia care te Subțiază. Cântăriți cu câteva kile în plus? Divorțați, îndrăgostiți-vă de cineva care nu vă iubeşte, trăiți singuri şi rumegați-vă tristețea cât e ziulica de lungă. Excesul ponderal va dispărea mintenaş, ca zăpada la soare. Vă veți regăsi trupul zvelt, de care vă veți putea bucura — dacă scăpați teferi.

Ce păcat că sunt îndrăgostit şi nu pot profita de noul meu celibat. Când eram student, adoram să fiu singur. Consideram că toate femeile sunt frumoase. „Nu există femei nasoale, există doar pahare de votcă prea mici", aveam obiceiul să repet. Nu erau doar vorbe de alcoolic în devenire, chiar aşa gândeam. „Toate

femeile au un nu-ştiu-ce al lor, e de-ajuns o tăcere amuzată, un oftat discret, o gleznă neastâmpărată, o şuviţă rebelă. Chiar şi cârnatul cel mai oribil ascunde în el o comoară. Chiar şi Mimie Mathy, dacă are ocazia, face nişte chestii speciale!' Şi izbucneam în râsul meu sonor, cel pe care îl folosesc pentru
a-mi sublinia propriile glume, cel dinainte de a fi descoperit adevărata singurătate. De acum, când beau alcooluri botezate, mormăi de unul singur, ca un boschetar. Mă duc să fac labă într-o cabină de proiecţii video, de pe strada Saint Denis, numărul 88. Zapez cam 124 de filme porno. Un gagiu suge un negru cu o chestie de 30 de centimetri. Zap. O fată încătuşată e servită cu nişte ceară topită, pe limbă, şi cu descărcări electrice, pe fofeaza rasă. Zap. O falsă blondă siliconată înghite o gură bună de spermă. Zap. Un ciumete cu cagulă străpunge sfârcurile unei olandeze care zbiară „Yes, Maşter". Zap. O tânără animatoare fără experienţă încasează o sculă de plastic în anus şi alta în vagin. Zap. Triplă ejaculare facială peste două lesbiene cu cârlige de rufe prinse de sâni şi de clitoris. Zap. O obeză borţoasă. Zap. Dublă înşurubare anală. Zap. Pipi în gura unei thailandeze legate cobză. Zap. Băga-mi-aş picioarele, nu mai am monede de 10 franci şi încă n-am juisat, sunt prea beat ca să reuşesc. Vorbesc tare prin sex-shop, dând din mâini ca un apucat.
Cumpăr o sticlă de poppers. Aş vrea să fiu prieten la cataramă cu beţivii de pe strada Saint Denis, care zbiară, clătinându-se, că, pe timpuri, aveau la picioare cele mai frumoase femei. Dar nu mă acceptă ăştia în confreria lor: mai degrabă le vine cheful să-mi spargă mutra, ca să mă înveţe ce înseamnă să suferi cu adevărat. Aşa că mă întorc acasă pe trei cărări, cu faţa inundată de poppers-ul vărsat, cu gura duhnind a picioare, n-am mai fost de ani de zile aşa de beat, cu o dorinţă atroce de a borî şi de a mă caca în acelaşi timp; mi-e imposibil să le fac pe amândouă odată, o să trebuiască să aleg. Mă hotărăsc să-mi evacuez mai întâi diareea, aşezat pe WC; un bulion infect stropeşte faianţa, puţind de-mi mută nasul, dar, deodată, dorinţa de a mă răsti la bocanci este din cale-afară de puternică: mă răsucesc — pentru a vomita în closet o bilă acidă care îmi zgârie, ca un glaspapir, gâtlejul —, stând în patru labe, cu curul gol, în mirosul de dezinfectant. Şi uite cum mă apucă iar, cu toată forţa, căcarea; până la urmă, proiectez pe uşă un litru de căcat lichid şi pestilenţial, bâzâind şi strigând-o pe mama.

XXX
CORESPONDENŢĂ (II)

A treia scrisoare a fost încununată de succes. Mulţumiri Poştei: telefonul, faxul sau internetul nu vor întrece niciodată, în frumuseţe romantică, bunul şi vechiul pericol al legăturii epistolare.
„Scumpă Alice,
Te voi aştepta în fiecare seară, la ora şapte, pe o bancă din Piaţa Dauphine. Fie că vii, fie că nu, eu voi fi acolo în fiecare seară, începând de azi.
Marc"
Te-am aşteptat luni, pe ploaie. Te-am aşteptat marţi, pe ploaie. Miercuri n-a mai plouat, ai venit. (Parcă ar fi un cântec de-al lui Yves Duteil.)

— Ai venit?
— Da, cam aşa s-ar zice.
— De ce n-ai venit luni şi marți?
— Ploua...
- Nu ştiu ce mă opreşte să-ți... ofer un telefon mobil. Ai zâmbit. Spiriduş ascuns în spatele unei coame vestitoare de plăceri absconse. Zână cu chipul luminos şi buze care îmi zâmbeau fără a cântări argumentele pro şi contra. Ți-am luat mâna, ca pe un obiect prețios. Apoi s-a aşternut o tăcere stânjenită, de circumstanță, pe care am vrut s-o rup:
— Alice, cred că e grav... Dar tu m-ai împiedicat:
— Şşşşt...
Apoi te-ai aplecat şi m-ai sărutat pe buze. Imposibil, oare nu visam? Mi se mai putea întâmpla ceva atât de delicat?
Am vrut din nou să vorbesc:
— Alice, mai avem timp să dăm înapoi, repede, pentru că, după aia, o să fie prea târziu şi eu o să te iubesc foarte tare şi, tu nu mă cunoşti, în cazuri de astea, devin foarte penibil...
Dar de data asta m-a întrerupt limba ta şi toate viorile din cele mai frumoase filme de dragoste scot un scârțâit mizerabil pe lângă simfonia care a răsunat în capul meu.
Şi dacă voi mă considerați un caraghios, atunci hai sictir de aici!

XXXI
AMANTUL DIVORȚAT

Astăzi, evit Piața Dauphine, cu excepția cazurilor când sunt prea istovit pentru a mă împotrivi, ca, de exemplu, în seara asta, când m-am aşezat pe banca noastră, din pur masochism. Pont-Neuf este luminat de vaporaşele-muscă. Aproape că am fost amanții de pe Pont-Neuf, ne despărțeau de el doar câtiva metri. Mi-e frig şi te aştept. De la prima sărutare pe care ne-arn dat-o aici au trecut şase luni, dar continui să mă întâlnesc cu tine. Nu mi-aş fi putut închipui niciodată că voi ajunge în halul ăsta. Trebuie să fie la mijloc vreo pedeapsă, oi fi având ceva de ispăşit, asta e, altfel nu văd de ce aş fi supus unor asemenea cazne. La sculare suspin, la culcare scâncesc şi, între ele, îmi plâng de milă. Eu voiam să fiu Laclos1 şi mă pomenesc în plin Musset2. Dragostea este de neînțeles. Când o vezi la ceilalți, îți este imposibil s-o pricepi, iar când ți se întâmplă ție, şi mai puțin. La douăzeci de ani încă mai eram capabil să-mi controlez emoțiile, dar azi nu mai pot decide în nicio privință. Ceea ce mă supără cel mai tare este să văd în ce măsură a fost înlocuită dragostea pe care i-o nutream lui Anne, de cea pe care i-o port lui Alice, de parcă cele două poveşti ar fi vase comunicante. Sunt înspăimântat de faptul că am ezitat atât de puțin. Fără vodevil, fără dilemă între „legitimă" şi amantă, o ființă i-a luat pur şi simplu locul alteia, în linişte, fără să facă scandal, ca şi cum ar fi intrat în creierul meu păşind pe vârful picioarelor. Nu e permis să iubeşti o persoană în detrimentul alteia?

Note:
Laclos, Pierre Choderlos de (174l-l803) — scriitor francez, Legături primejdioase. (N. t.) 1 Musset, Alfred de (1810-l857) — scriitor francez, Cu dragostea nu-i de glumit. (N. t.)
Cu siguranța că acum plătesc tocmai crima asta... Da, e ciudat stau în Piața Dauphine şi totuşi la tine mă gândesc, Anne, fosta mea soție...
Poate, Anne, poate într-o zi, mai târziu, mult mai târziu, ne vom întâlni într-un loc luminat; cu lume în jur, cu copaci, cu o rază de soare, ce ştiu eu, cu păsărele care vor cânta ca în ziua nunții noastre şi, în mijlocul zarvei, ne vom recunoaşte şi ne vom gândi cu nostalgie la vremurile trecute, cele în care aveam douăzeci de ani, cele în care ne-am făurit primele speranțe, cele în care am suferit marile decepții, vremurile în care am visat, în care am îmbrățişat Cerul, înainte de a ne cădea în cap, pentru că acele vremuri, Anne, acele vremuri ne aparțin şi nimeni nu va putea să ni le fure vreodată. Se numesc Adolescență.

XXXII
HABAR N-AM
Am avut multe întâlniri clandestine în Piața Dauphine. Multe cine luate pe şest, la Paul sau la Delfino. Nenumărate ore, furate după-amiezilor, petrecute la hotelul Henri IV. Cu timpul, recepționerul s-a obişnuit atât de mult cu noi, încât ne scutea de zâmbetul lui complice şi de întrebarea fatidică: „Domnul şi doamna nu au bagaje?", deoarece camera noastră era rezervată cu luna. Camera 32. Când o părăseam, mirosea a dragoste.
între orgasme, nu mă puteam opri să nu te întreb:
- Ce naiba, Alice, te iubesc din creştet până-n tălpi. Unde o să ajungem?
— Habar n-am.
— Crezi că o să-l laşi pe Antoine?
— Habar n-am.
- Vrei să trăim împreună?
— Habar n-am.
— Preferi să rămânem amanți?
— Habar n-am.
— Dar ce mama dracului o să ne facem?
— Habar n-am.
- De ce spui tot timpul „Habar n-am"?
— Habar n-am.
Eram prea rațional. „Habar n-am" era o frază pe care aveam s-o aud adesea, simțeam că aveam tot interesul să mă obişnuiesc cu ea.
Totuşi, uneori mi se întâmpla să-mi pierd cumpătul:
- Lasă-l! LASĂ-L!
- încetează! ÎNCETEAZĂ SĂ-MI CERI CHESTIA ASTA!
- Divorțează, aşa cum am făcut eu, CE MAMA DRACULUI? — N-am s-o fac în

viața mea. Mi-e prea teamă de tine,
ți-am spus-o întotdeauna. Dragostea noastră e frumoasă pentru că e imposibilă, știi prea bine. în ziua în care voi deveni disponibilă, n-ai să mai fii îndrăgostit de mine.
- FALS! FALS! ARHIFALS! -
Dar, în sinea mea, mă temeam că avea dreptate. Eram nebun după ea, fiindcă îmi scăpa. Surzii şi aiuriții dialogau mai bine decât noi.
XXXIII FĂRĂ SCĂPARE
A trebui totuşi să vă povestesc cum am murit. Vă amintiți de Rebel fără cauză, cu James Dean? în filmul ăsta, o gaşcă de puţoi cretini se distrează năpustindu-se cu maşina drept într-o prăpastie. Ei numesc asta „chicken run"1 („cursa căcăcioşilor"). Jocul lor constă în a frâna cât mai târziu cu putință. Cel care frânează ultimul este cel mai bărbat din grup. Să spunem că grosimea chestiei lui este proporțională cu intervalul de timp pe care îl lasă să treacă până frânează.
Evident că treaba asta nu iartă, unul dintre tâmpiți își termină cursa la picioarele falezei, într-un Chevrolet transformat în Cesar2 . Ei bine, Alice şi cu mine, cu cât înaintam în aventura noastră, cu atât ne dădeam mai bine seama că semănăm cu re-belii fără cauză. Acceleram către prăpastie, cu pedala apăsată până la refuz, încă nu ştiam că tâmpitul care avea să frâneze prea târziu eram eu.
Când duci o viață dublă, regula de bază este să nu te îndrăgosteşti. Te întâlneşti în secret, de plăcere, ca să evadezi, ca să trăieşti fiorul. Te crezi erou, şi unde mai pui că fără multă bătaie de cap. Dar să fii sentimental, niciodată! Nu trebuie să amesteci lucrurile. Până la urmă, ai ajunge să confunzi plăcerea cu dragostea. Ai risca să fii complet dezorientat.
Dacă Alice şi cu mine am căzut în capcană, motivul este foarte simplu: e mult mai plăcut să faci dragoste când eşti îndrăgostit. Femeilor, chestia asta le lasă impresia că preludiul durează mai mult, iar bărbaților, că durează mai puțin. Şi tocmai chestia asta a fost pieirea noastră. Aveam gusturi de lux. Am jucat comedia romantismului doar ca să vedem cine e mai tare. Şi, în cele din urmă, am ajuns să şi credem în ea. Nimic nu este mai eficace, în dragoste, decât metoda Conue3: ce păcat că funcționează doar într-un singur sens. Odată ce te-ai au-toconvins, este prea târziu să mai dai înapoi. Credeai că te joci, ceea ce era adevărat, dar te jucai cu focul. Pluteai deja în golul prăpastiei, ca acele personaje de desene animate care se uită la spectator, apoi la abisul de sub picioarele lor, apoi din nou la spectator şi, în cele din urmă, cad de-a binelea. „That's all folks!"
îmi amintesc că, pe vremea când Anne şi cu mine eram despărțiți, la orice petrecere puneam piciorul nu dădeam decât de oameni care mă întrebau, cu un aer prefăcut, unde e Anne, ce e cu Anne, de ce nu era Anne acolo şi ce făcea Anne în acel moment. Le răspundeam, la alegere:
— Stă la şmotru până târziu.
— Zău? Nu e aici? Tocmai mă uitam după nevastă-mea, întâlnire cu ea.
— Fie vorba între noi, bine a făcut că n-a venit la serata asta rahat: ar fi trebuit s-o ascult, ea are un al şaselea simț când
e vorba să detecteze chestiile de proastă calitate, ah, pardon, tu organizat-o...

— Anne? Suntem în divorț! Ha-ha! Glumesc. - în perioada asta trage din greu, la slujbă.
Note:
i Chicken run (engl.) — întrecerea fricoşilor. (N. t.)
2 Cesar — creator al unor obiecte de artă obținute din automobile comprimate. (N. t.)
3 Metoda Conue — metoda autoconvingerii. (N. t.)
— Toate bune: am bilet de voie până la miezul nopții.
— E plecată într-un stagiu de lucru cu echipa de fotbal din Congo.
— Anne? Anne şi mai cum? Marronnier? Ce coincidență, fo fată care are acelaşi nume de familie ca al meu!
— Anne e la spital... Un accident oribil... între două urlete de durere înfiorătoare, m-a implorat să rămân cu ea, dar nu voiam să ratez petrecerea asta simpatică. Delicioase icrele astea de somon, nu crezi?
— Pe de altă parte, şmotruieşte atât de tare, că o să ajung în curând să mă scald în pițule.
— Căsătoria e o instituție care nu este în regulă.
— Unde e Alice? O ştiți pe Alice? N-ați văzut-o pe Alice? Credeți că Alice o să vină?
în schimb, de fiecare dată când auzeam cuvântul „Alice" rostit pe undeva, parcă primeam o lovitură de pumnal.
— Dragi prieteni, ați vrea să fiți atât de amabili şi să nu mai pronunțați acest nume în prezența mea, vă rog?
Mulțumiri anticipate,
Eu.
Paradisul sunt ceilalți4, dar nu trebuie să abuzăm. Auzeam tot mai multe bârfe la adresa lui Anne şi a mea. Bineînțeles că mă durea în cot de toate vorbele care umblau pe seama mea şi care fuseseră răspândite întotdeauna, chiar cu multă vreme înainte de a fi fost adevărate. Gelozia mondenă şi superficialitatea petrecăreților nu mă păcăliseră niciodată, dar s-o atace pe Anne, chiar că era dezgustător. Dacă eu ieşeam seara, o făceam ca să-mi încetinesc ritmul existenței. Fiindcă nu suportam ideea că viața s-ar putea opri la ora opt seara. Voiam să fur ore de viață de la cei care se culcă odată cu găinile. Dar, de data asta, era prea mult. N-o să mai ies. îmi dădeam seama că îi uram pe toți aceşti oameni care se hrăneau cu nefericirea mea. Şi eu fusesem ca ei: un vultur hoitar. Dar era de-ajuns: nu mă mai făceau să râd. De data asta, voiam să mă bucur de şansa mea cât mai mult posibil. Vor fi nevoiți să se lipsească de mine. Am demisionat de la revistele în care scriam cronici mondene.
Adio, prieteni fățarnici din crema Parisului, n-o să vă duc dorul. Continuați-vă fără mine lenta putrefacție, eu, unul, vă plâng. Iată marea dramă a societății noastre: nici măcar bogătaşii nu mai stârnesc invidia. Sunt graşi, scârboşi şi vulgari, nevestele lor au liftinguri, copiii lor se droghează, ei se duc la închisoare, au gusturi de țoape, pozează pentru Gala. Bogătaşii de azi au uitat că banul e un mijloc şi nu

un scop. Nu mai ştiu ce să facă cu averile lor. Cel puţin, când eşti sărac, poţi să-ţi spui că toate s-ar rezolva, dacă ai avea parale.
Dar, când eşti bogat, nu poţi să-ţi spui că toate s-ar rezolva cu o coşmelie nouă, în sud, cu o altă maşină sport, cu o pereche de încălţări de douăsprezece mii de bătrâne sau cu un manechin suplimentar. Când eşti bogat, nu mai ai scăpare.

Note:
4 Aluzie la fraza lui Jean-Paul Sartre: „Infernul sunt ceilalţi". (N. t.)
De-aia iau toţi miliardarii Prozac: pentru că nu mai pot face pe nimeni să viseze, nici măcar pe ei înşişi.
Relatările mele de la evenimentele de noapte erau un cerc vicios, în care căzusem prizonier. Trăgeam la măsea ca să povestesc despre ultima ocazie în care trăsesem la măsea. De-acum, gata, să înfruntăm ziua. Hai să vedem, ce.articol de ziar ar putea scrie un parazit aflat în şomaj? Imaginaţi-vă cum ar fi Dra-cula în plină zi: ce meserie ar exercita? în ce se reciclează vampirii care sug sânge?
Şi, uite aşa, am devenit critic literar.

XXXIV
TEORIA VEŞNICEI ÎNTOARCERi

Când îi informez despre ruptură, părinţii mei (divorţaţi din 1972), încearcă să-mi bage minţile în cap. „Eşti sigur?" „Nu se mai poate repara nimic?" „Gân-deşte-te bine..." în anii şaizeci, psihanaliza a avut o influenţă considerabilă; fără îndoială, asta explică de ce părinţii mei sunt convinşi că vina este numai a lor. Sunt mult mai îngrijoraţi decât mine, de aceea, nici măcar nu le pomenesc de Alice. O catastrofă e de ajuns. Le explic cu calm că dragostea durează trei ani. Ei protestează, fiecare în felul lui, dar nu sunt deloc convingători. Nici a lor n-a durat mai mult. Sunt stupefiat să simt că îşi retrăiesc povestea prin intermediul poveştii mele. Nu-mi vine să cred că părinţii mei au sperat, şi-au imaginat şi, în cele din urmă, au fost convinşi că voi fi diferit de ei.
Suntem pe Pământ pentru a retrăi aceleaşi evenimente ca şi părinţii noştri, în aceeaşi ordine, aşa cum şi ei au comis aceleaşi erori ca ale părinţilor lor şi aşa mai departe. Dar nu e grav. Ceea ce este rău, cu adevărat, este să refaci tu însuţi, continuu, aceleaşi tâmpenii. Acesta este tocmai cazul meu.
Păşesc pe aceleaşi urme, la fiecare trei ani. Retrăiesc neîncetat un perpetuu deja-vu. Viaţa mea bate câmpii. Probabil că sunt programat ciclic, aşa cum se întâmplă cu un com-pact-disc, când apeşi tasta „Repeat". (îmi place tare mult să mă compar cu maşinile, pentru că maşinile sunt uşor de reparat.) Nu e vorba de o repetiţie comică, ci de un coşmar cu adevărat real: închipuiţi-vă un montagne russe îngrozitor, cu lo-opinguri care îţi întorc stomacul pe dos şi cu căderi vertiginoase. Te-ai urcat o dată şi ţi-a fost de-ajuns. Te dai jos din el, ţipând: „Aoleu! Era să-mi vomit de vreo trei ori vata de zahăr, pe mine nu mă mai prinde nimeni aici!" Ei bine, pe mine mă prinde. Sunt abonat la Toboganul Infernal. Space Mountain este casa mea.

Acum înţeleg, în sfârşit, fraza lui Camus: „Trebuie să ne imaginăm că Sisif este fericit". El voia să spună că repetăm toată viaţa aceleaşi prostii şi că poate tocmai asta este fericirea. Va trebui să mă agăţ de această idee. îţi iubeşti nefericirea pentru că este alcătuită din nenumărate reveniri.
Un vis. îmi împing pietroiul pe bulevardul Saint Germain. îl parchez pe banda a doua. Un poliţist îmi cere să circul cu pietroiul, altfel o să-mi facă proces-verbal. Sunt obligat să-l mut şi, deodată, îl scap, iar el începe să coboare pe strada Saint Benoît, rostogolindu-se tot mai iute. L-am scăpat cu totul de sub control: trebuie spus că blocul ăsta de granit cântăreşte totuşi şase tone. Ajuns la colţul străzii Jacob, se proţăpeşte în plafonul unei maşinuţe sport. Ui! Capota, portiera şi drăgălaşul care o conducea sunt storciţi. Trebuie să completez un formular de constatare împreună cu văduva lui înlăcrimată şi sexy, O muşc de umăr. La rubrica „înmatriculare", scriu: „S.I.S.I.F." (model de ocazie). Şi o iau din nou în sus, pe strada Bonapar-te, împingându-mi pietroiul, centimetru după centimetru, şi transpirând sânge, după care îl las, în cele din urmă, în parcarea Saint Germain des Pres. Mâine o să înceapă iar acelaşi circ. Şi ar trebui să-mi închipui că sunt fericit.

XXXV
BLÂNDEŢEA NOPŢII

De când m-am hotărât s-o termin cu noaptea, ies în fiecare seară; trebuie să-i spun adio, nu? Lumea începe să afle că sunt singur. Un celibatar omnisexual de vârsta mea, la Paris, în 1995, este la fel de greu de găsit ca un FDS la Palace Hotel din Gstaad. Oamenii nu sunt conştienţi că sunt mort de durere, pentru că am fost destul de slab întotdeauna, chiar şi când îmi mergea bine. Mă plimb peste tot cu disperarea de gât. în seara asta, Alice m-a anunţat o dată în plus că nu mai poate să-l mintă pe bărbatu-su şi că mă părăseşte, în general, vinerea seara mă lasă baltă, ca să nu se simtă vinovată în weekend, apoi mă caută iar lunea după-amiază. Prin urmare, l-am sunat pe Jean-Georges să-l întreb ce vrea să-i aduc la cină: vin sau un desert?
M-am hotărât s-o înşel pe Alice cu prietena ei cea mai bună. Julie nu s-a lăsat rugată când am invitat-o să mă însoţească la cină; i-am spus că îmi merge foarte, foarte rău, fiindcă am remarcat că nici o femeie nu rezistă când gagiul celei mai bune prietene zice că îi merge foarte, foarte rău. Chestia asta pesemne că redeşteaptă un simţ al datoriei, o infirmieră devotată, o Surioară a Săracilor care dormitează în ele.
Julie este foarte sexy, asta e principala ei problemă. Se plânge mereu că băieţii nu se îndrăgostesc de ea. Ce-i drept, aceştia au o supărătoare tendinţă de a dori s-o răstoarne pe oriunde, ca să efectueze asupra ei o palpare mamară, ba chiar globală. Nu o respectă prea mult, dar asta e şi vina ei, pentru că nicio lege nu o obligă să poarte întotdeauna tricouri pentru copii de opt ani, care i se opresc mai sus de buricul stră-| puns de un inel auriu.
— Ştii, dacă n-ai ceda imediat, s-ar îndrăgosti. Tipii sunt ca ardeii. Trebuie să-i laşi la marinat.
— Vrei să zici că mă sfătuieşti să le fac gagiilor ceea ce-ţi face ţie Alice?

Julie asta nu-i chiar aşa de prostuță.
— Ăăă... Dacă stau să mă gândesc bine, nu. Fii drăguță cu băieții, e mai bine să-ți fie milă de ei, sunt nişte creaturi fragile.
Jean-Georges a făcut treabă bună. în casă, suflete senine conversează în deplină armonie. Agresivitatea a fost interzisă în domiciliul lui, care totuşi dă pe dinafară de artişti celebri. Actori, cineaşti, croitori, pictori şi chiar artişti care încă nu ştiu că sunt aşa ceva. Am remarcat că oamenii, cu cât sunt mai înzestrați, cu atât sunt mai agreabili. Acesta e un principiu absolut. Mă aşez cu Julie pe o sofa, ca să degustăm ceva.
- îl cunoşti de mult pe Jean-Georges ăsta? mă întreabă ea.
— Dintotdeauna. Nu trebuie să te iei după aparențe: în seara asta, aproape că n-o să schimbăm nicio vorbă şi totuşi este cel mai bun amic al meu, mă rog, una dintre singurele persoane de acelaşi sex a cărei companie o suport. Suntem ca nişte homosexuali care nu se culcă împreună.
— Acum, îmi susură — îndreptându-se şi vârându-mi, cu aceeaşi ocazie, sub nas, globurile ei de carne — spune-mi, ce nu merge?
— Alice m-a lăsat, nevastă-mea la fel, iar bunica a murit. Nu ştiam că pot să fiu atât de singur.
Tot văicărindu-mă, mă apropii de ea, pe divan. A seduce o fată înseamnă mai ales a reduce distanțele. Trebuie să reuşeşti să câştigi teren, centimetru cu centimetru, fără ca să se bage de seamă prea mult. Dacă vezi o fată care îți place, trebuie să te apropii de ea (la 2 metri). Dacă îți place şi de la distanța asta, începi să vorbeşti cu ea (la l metru). Dacă zâmbeşte când îi înşiri balivernele tale, o inviți să danseze sau să bea ceva (la 50 de centimetri). Apoi, te aşezi lângă ea (la 30 de centimetri). Cum încep să-i strălucească ochii, trebuie să-i aranjezi cu grijă o şuviță după ureche (la 15 centimetri). Dacă te lasă să-i aranjezi părul, vorbeşte-i puțin mai de aproape (la 8 centimetri). Dacă respiră mai puternic, lipeşte-ți buzele de ale ei. Scopul acestei strategii este, evident, să obții o distanță negativă prin pătrunderea unui corp străin în interio-l acestei persoane (la aproximativ minus 12 centimetri, conform mediei naționale).
— Sufăr ca o piatră părăsită în drum, îi dau înainte cu vorba, reducând în continuare distanța care mă desparte de ireparabil. Nu, mai rău decât o piatră, pentru că nimeni nu părăseşte o piatră, iar pietrele nu mor.
— Mda, e greu... Eşti cătrănit, ce mai!
încep să mă întreb ce-o găsi Alice la tâmpita asta încântătoare. Probabil că am fost prost informat. Nu poate fi prietena ei cea mai bună. Totuşi îi dau înainte, făcându-mi numărul.
— în fine... Nu există scriitori fericiți. Primesc ceea ce merit.
— Zău? De ce? Tu scrii cărți? Credeam că te ocupi cu organizarea petrecerilor.
— Aăă... Da, e adevărat, dar am publicat, pe cuvânt, an de an, câteva texte pe ici, pe colo, cu chiu cu vai, spun privin-du-mi unghiile. Călătorie la capătul oricărui lucru1, poate că ai auzit de ea.
— Aăă...
— Ei bine, e de mine. Tot eu am scris şi Intolerabila inutilitate a ființei2 şi

pregătesc Suferințele tânărului Marronnier3...
— Când o să fie următoarea ta petrecere? Ai să-mi trimiți
o invitație, nu?

Note:
1 Aluzie la Călătorie la capătul nopții, de Louis-Ferdinand Celine. (N. t.)
2 Aluzie la Intolerabila uşurință a ființei, de Milan Kundera. (N. t.)
3 Aluzie la Suferințele tânărului Werther, de Goethe. (N. t.)

Au unele fete o asemenea privire de vacă, încât ai impresia, deodată, că eşti un tren de țară. Dar trebuie să-mi dau osteneala; dacă ies cu ea, Alice o să crape, trebuie să mă țin tare, orice ar fi.
— Ştii, Julie, principalul avantaj al divorțului e că îți permite să te speli pe mâini, fără să-ți rămână săpun pe deget...
— Zău? De ce?
— Păi, din cauza verighetei.
— Ah... de acord... Da' ştii că eşti haios?!
— în momentul ăsta ai vreun logodnic?
— Nu. în fine, da, mai mulți. Dar niciunul serios.
— Da, ca şi mine.
— Ba nu, tu eşti îndrăgostit de Alice.
— Da, da, dar chestia e ceva mai complicată. Cred că problema mea e că mă îndrăgostesc, dar nu reuşesc să rămân îndrăgostit.
Exact în clipa asta mă aflu la o distanță milimetrică de gura ei „conturată". Mă întreb dacă n-o avea niscaiva colagen în buza superioară. Sunt pe punctul de a încheia operațiunea, când îşi întoarce fața şi îmi întinde obrazul. Țeapă.
De-ajuns. Gata cu abureala. Mă ridic şi o abandonez pe sofaua ei. Biata creatură, înțeleg de ce o tratează tipii ca pe maşină de ras Bic. Oricum, aş putea sări pe gagica asta chiar în •fața ta, Alice, şi nici măcar nu te-ar deranja (dimpotrivă: te-Ar excita). Nu te iubesc decât pe tine, o să trebuiască să admiți asta, chiar dacă nu vrei să schimbi nimic în viața ta. Vrei, nu vrei, există în oraşul tău un tip care te iubeşte şi suferă. Cea mai bună cale de a te face să cedezi este să-ți repet mereu chestia asta. Voi fi amantul tău cel răbdător, tortură calmă, tentație neclintită. Spune-mi Tantal.
După câteva ore, în timp ce eu răsfoiam Blândețea nopții, într-o veche ediție de buzunar, stând pe jos, în bucătărie, Julie flirta cu un tată şi cu fiul acestuia, declanşând un frumos caft familial, în weekendul ăsta iar m-am făcut mangă. N-am plecat de la Jean-Georges vreme de trei zile. Ne-am hrănit doar cu Chipsters şi cu Four Roses. N-am ascultat decât un disc: Rubber Soul, al Beatles-ilor. La un moment dat, mi se pare că Julien a compus un cântec, la pian. Eu, unul, nu mă ridicam decât o dată la trei ore, ca să mă pun iar pe băut, fiindcă, orice s-ar spune, cel mai bun mod de a nu regreta ceva este să-l dai uitării.

XXXVI

FREE-LANCEI
Mă instalez în aşteptare. Asta are meritul de a mă calma, îmi umplu Deşertul Tătarilor cu ce se nimereşte. Astfel, vin unii, de exemplu, să-mi propună o cercetare de „slogan" pentru lansarea unui parfum feminin: Hipnoză de David Copperfield, Las Vegas.

Note:
4 Tender is the Night — roman al scriitorului american Francis Scott Fitzgerald. (N. t.)

Este plătită cu cincizeci de mii de franci noi (sau jumătate, dacă ideea nu este vândută). Trebuie să găsesc o frază scurtă, puternică, provocatoare, care să exprime în ce constă beneficiul consumatorului şi, totodată, să inducă în mod pozitiv un „reason why"2. Mai clar, să pună în evidenţă ideea că acest parfum le va permite femeilor (ţinta) să-i seducă pe bărbaţi (ţinta ţintei) şi nu numai pentru o noapte, că va stârni o pasiune eternă şi durabilă, graţie priceperii fabricantului său. După o săptămână de reflecţie, revin şi propun această listă:
în loc să vă măritaţi, mai bine vă parfumaţi cu Hipnoza lui Copperfield.
Hipnoză de Copperfield. Nu e parfum, e magie.
Hipnoză de Copperfield. Parfum pentru diseară, pentru mâine seară şi pentru toate celelalte seri.
Hipnoză de Copperfield. Ascunde, în fundul dublu, o poveste de dragoste.
Parfumaţi-vă cu Hipnoză şi lăsaţi-o să acţioneze întreaga viaţă.
Hipnoză de Copperfield. Parfumul ăsta e un truc. Hipnoză: flaconul care vă cufundă în amnezie.
Hipnoză de Copperfield. După, vă veţi face că nu vă mai amintiţi.
Şedinţa decurge foarte prost. Nimeni nu e mulţumit, nici măcar eu. îi ascult, apoi părăsesc Parisul chiar în aceeaşi după-a-liază; mă duc la Verbier (Elveţia), o staţiune de sporturi de iarnă din Valais. De acolo, după trei săptămâni de muncă, le faxez sloganul pe care îl cunoaşteţi şi care, într-un an, a făcut din acest produs liderul mondial al parfumurilor vândute în „food":
HIPNOZĂ DE COPPERFIELD.
ALTFEL, DRAGOSTEA DUREAZĂ TREI ANI.

XXXVII
UN CINIC RĂSUFLAT

în fiecare seară, stau în fundul aceleiaşi cafenele,
căutând o soluţie. Degeaba îmi repet că sunt mort,
pentru că totuşi trăiesc în continuare. Am fost deseori pe punctul de a muri: strivit de o maşină (dar am evitat-o la ţanc), căzut de pe o casă (dar m-am agăţat de nişte crengi), contaminat de un virus (dar mi-am pus un cauciuc). Ce păcat! Dacă aş fi murit, aş fi fost destul de avantajat, înainte să fi coborât în infern, moartea mă îngrozea. Astăzi, m-ar elibera. Nici măcar nu izbutesc să înţeleg de ce sunt oamenii atât de trişti că vor muri. Moartea ne rezervă mai multe surprize decât viaţa. De acum, îmi aştept cu nerăbdare clipa morţii. Aş fi încântat să părăsesc această lume

şi să ştiu, în sfârşit, ce e după. Cei care se tem de moarte nu sunt oameni curioşi. Problema mea e că tu eşti soluția. Oamenii cei mai cinici şi mai pesimişti sunt cei care se îndrăgostesc cu cea mai mare violență, fiindcă aşa e bine pentru ceea ce au ei.

Note:
1 Free-lance (engl.) — liber-profesionist. (N. t.)
2 Reason why (engl.) — scopul. (N. t.)
Cinismul meu avea mare zor să fie dezmințit. Cei care critică dragostea sunt, bineînțeles, cei care au cea mai mare nevoie de ea: în străfundul oricărui Valmont1 dormitează un romantic incorigibil care nu cere decât să-şi scoată la iveală mandolina.
Gata, s-a zis, iar mă apucă, capcana se închide, maşinăria se pune în mişcare. Am chef din nou de o casă mare cu grădină însorită sau chiar de cântul ploii pe acoperiş, la lăsarea serii, am poftă să culeg un buchet de violete, mână în mână cu Valmont — prototipul depravatului cinic şi intrigant, personaj din romanul Legături primejdioase, de Choderlos de Laclos. (N. t.)
ea, departe de oraş, să facem dragoste iar şi iar, până când crăpăm de bucurie, cu mângâieri de consolare pentru că ne este atât de bine împreună, pepene la gheață şi jambon de Parma, Florența, Milano, dacă este timp...

XXXVIII
CORESPONDENȚĂ (III)
A patra scrisoare către Alice:
„Scumpul meu struț,
Mă gândesc la tine tot timpul. Mă gândesc la tine dimineața, umblând prin frig. Merg mai încet dinadins, ca să mă pot gândi la tine mai mult timp. Mă gândesc la tine seara, când îmi lipseşti în toiul petrecerilor, unde mă îmbăt ca să mă gândesc la altceva decât la tine, obținând efectul contrar. Mă gândesc la tine când te văd şi când nu te văd. Aş vrea atât de mult să fac altceva decât să mă gândesc la tine, dar nu izbutesc. Dacă ştii un truc care să mă ajute să te uit, spune-mi-l.
Tocmai am petrecut cel mai urât weekend din viața mea. Nu mi-a mai lipsit niciodată nimeni aşa cum îmi lipseşti tu. Fără tine, viața mea e ca o sală de aşteptare. Ce poate fi mai îngrozitor decât o sală de aşteptare de spital, cu lumina ei de neon şi cu linoleumul de pe jos? Oare este uman să-mi faci aşa ceva? Pe lângă asta, în sala de aşteptare sunt eu singur, nu există alți răniți grav, cu sângele curgând, care să-mi insufle un sentiment de siguranță, nici reviste pe o măsuță joasă, care să mă distreze, nici distribuitor de bonuri de ordine, ca să pot spera că aşteptarea mea va lua sfârşit. Mă doare burta foarte rău şi nu mă îngrijeşte nimeni. Asta înseamnă să fiu îndrăgostit: să sufăr de o durere de burtă al cărui singur leac eşti tu.
Alice. Nu ştiam că acest prenume va ocupa un asemenea loc în viața mea. Auzisem lumea vorbind de nefericire, dar nu ştiam că are prenumele Alice. Alice, te iubesc.

Trei cuvinte inseparabile. Tu nu te numeşti Alice, ci «Alice-te-iubesc».
Al tău Marc, din fundul cofei"
După cum prevăzusem, Alice m-a sunat lunea următoare. Mi-a mărturisit că e nebună după mine şi mi-a făgăduit că nu ne vom mai despărţi niciodată. Am dezbrăcat-o încetişor, în-tr-un apartament împrumutat de o prietenă. E puţin spus că revederea noastră a fost agreabilă. Această după-amiază de plăceri ar putea fi folosită ca metru-etalon la Sevres, în raionul „satisfacţie sexuală de foarte înalt nivel între două fiinţe umane de sexe complementare". Apoi, contrar promisiunii sale, m-a părăsit, epuizată, pe la nouă seara, iar eu am rămas din nou singur, să înfrunt orele.

XXXIX
COBORÂREA CONTINUĂ

E mai bine să vă avertizez imediat: nu este sigur că această poveste va avea un „happy end". Ultimele săptămâni se numără printre cele mai triste şi magnifice amintiri din viaţa mea şi nimic nu mă îndreptăţeşte să cred că această situaţie nu se va prelungi. Oricât aş încerca să forţez destinul, el nu este o pastă de modelat.
Săptămâna asta a avut loc sfârşitul lumii. Alice m-a sunat să-mi spună că pleacă în vacanţă cu Antoine şi că vor încerca să lipească la loc cioburile. De data asta, s-a terminat de-a binelea. Când am închis telefonul, nici măcar nu ne-am spus adio. Dragostea mea este Hiroşima. Iată ce distrugeri poate pri-cinui pasiunea: aproape că tocmai am citat-o pe Marguerite Duras1.
Mă uit la o muscă ce se izbeşte de fereastra camerei mele şi mă gândesc că este ca mine: între ea şi realitate se află o sticlă. Este despărţită de fericire printr-o piedică invizibilă.
Viaţa dublă este luxul schizofrenicilor. Alice are şi varza grasă şi slănina în pod: pasiunea interzisă, cu mine, şi confortul călduţ, cu soţul ei. De ce să aibă o singură viaţă, dacă poate avea mai multe? Schimbă gagiii aşa cum schimbă canalul la te-levizor (sper, cel puţin, că eu sunt „Eurosport").
S-a terminat. S.A. T.E.R.M.I.N.A.T. Este de necrezut că pot scrie aceste zece litere cu atâta uşurinţă, când, de fapt, sunt incapabil să le accept. Uneori mi se întâmplă să am crize de megalomanie: dacă ea nu mă vrea, mă autoconving eu, atunci n-o mai iubesc! Tâmpita asta nu este la înălţimea mea? Cu atât mai rău pentru ea! Dar aceste tresăriri de orgoliu nu durează mult, pentru că n-am un instinct de supravieţuire atât de dezvoltat.
Vă rog să mă scuzaţi, scriitorii sunt nişte oameni tânguioşi, sper să nu vă plictisesc prea mult cu durerea mea. A scrie înseamnă a face o plângere. Nu e mare diferenţă între un roman şi o reclamaţie făcută la PTT. Dacă aş putea face altfel, n-aş rămâne închis în casă, să bat la maşină. Dar n-am încotro: n-o să reuşesc niciodată să vorbesc despre altceva.
Uitaţi-vă ce am ajuns... Scriu aceeaşi carte ca şi ceilalţi... Cadril amoros... Părăseşti o femeie pentru alta, care nu vine... Ce se întâmplă cu mine? Unde sunt serile mele decadente? Sunt încâlcit în probleme sentimentale teutonice... Parcă ar fi tânărul cinema francez... Dragostea e problema oamenilor care n-au probleme... Dar e

prima oară când simt o asemenea nevoie fizică de a scrie... Altădată, când mi se vorbea de „nevoie", mă făceam că înţeleg, dar nu pricepeam nimic... Chiar şi această autodenigrare este o protecţie (Merci, Drieu, merci, Nourissier...). Altceva n-am ce povesti... Treaba asta trebuia să iasă într-o zi la lumină... Poate că nu e o tâmpenie să-mi generalizez cazul... Dacă sunt banal, atunci sunt universal...

Note:
1 Duras, Marguerite — scriitoare şi cineastă franceză. Autoarea scenariului de film Hiroşima, dragostea mea. (N. t.)

Trebuie să fug de originalitate, să mă înham la subiecte eterne... Mi-e lehamite de lucrurile de mâna a doua... îmi fac ucenicia sincerităţii... Simt că există ceva, ca un râu ce curge la fundul acestei disperări, şi că, dacă izbutesc să fac să ţâşnească acest izvor, le-aş putea face un serviciu „veselilor tipi oarecare", care au frecventat deja acelaşi gen de abis. Aş vrea să-i avertizez, să le explic totul, ca să nu li se întâmple o astfel de neplăcere. Este o misiune cu care mă însărcinez şi care mă ajută să văd mai clar. Dar nu este imposibil ca râul să rămână pe [veci în subteran...

XL
CONVERSAŢIE ÎNTR-UN HOTEL DE lux

Jean-Georges nu m-a mai văzut niciodată aşa. Se căzneşte, cu disperare, să înveselească discuţia, aşa cum i-ar întinde o mână unui naufragiat. Suntem în barul unui mare hotel, dar nici măcar nu mai ştim care, pentru că am dat iama prin toate.
— Ia zi, tu crezi că dragostea durează trei ani? Mă priveşte cu milă.
— Trei ani? Dar e ceva enorm! Ce oroare! Trei zile ajung cu prisosinţă! Cine ţi-a băgat tâmpenia asta în cap, flăcăiaş?
- Cică e o chestie hormonală, în fine, biochimică, mă rog... După trei ani, s-a zis, nu mai poţi face nimic. Nu ţi se pare trist?
— Nu, cuţulică. Mi-e egal. Dragostea durează cât trebuie să dureze. Dar, dacă vrei să dureze, cred că trebuie să te obişnuieşti cu gândul că o să te plictiseşti ca la carte. Trebuie să-ţi găseşti persoana cu care ai chef să-ţi împarţi lehamitea. De vreme ce pasiunea eternă nu există, măcar să căutăm o plictiseală agreabilă.
— Da, poate că ai dreptate... Crezi că o să mă lecuiesc vreodată să alerg după năluci?
— Da, puişor. Tu iei problema pe dos. Cu cât cauţi mai tare pasiunea, cu atât eşti mai dezamăgit când dispare. Ceea ce trebuie e să cauţi plictiseala, în felul ăsta vei fi întotdeauna surprins că nu te ia cu ictis-plictis. Pasiunea nu poate fi „instituţională", plictiseala e aia care trebuie să fie starea normală, iar pasiunea, cireaşa de pe tort. Ştii tu, frica de plictiseală...
- ...E deja ură de sine... Ştiu, mi-ai tot repetat... Pfff.:.
Când văd toate cuplurile astea de prieteni, care se detestă, se plictisesc, se înşală, îşi fac mutre şi rămân împreună, în continuare, doar ca să dureze mariajul, nu regret că am divorţat... Mie, cel puţin, povestea asta o să-mi lase o amintire frumoasă.

— Puşlama mică, eu nu de Anne îți vorbesc, ci de Alice. Te şi visezi în jurul ei, şi tu nici măcar n-o cunoşti. Uite, asta e boala ta: iubeşti o persoană pe care nu o cunoşti. Crezi că ai suporta-o dacă ar trebui să trăieşti împreună cu ea? Cu siguranță, nu: ceea ce vă excită pe voi este că nu puteți fi împreună. Eu, în locul tău, aş suna-o pe Anne.
— Jean-Georges!
— Ce-i, păsărel?
- Nu mai spune tâmpenii. Mai luăm un păhărel?
— OK, dacă ieşi la interval.
— Jean-Georges, pot să te întreb ceva?
— Dă-i drumu'.
- Tu ai suferit vreodată din dragoste?

— Nu, doar ştii. Nu m-am îndrăgostit niciodată. Asta-i marea mea nenorocire.
— Uneori, te invidiez. La mine e mai rău: eu n-am RĂMAS îndrăgostit niciodată.
Tăcerea lui m-a făcut să-mi pară rău că i-am pus întrebarea asta. Şi-a ferit privirea, care parcă i se acoperise cu o pâclă. Vocea i s-a făcut mai gravă:
— Nu mai tot inversa rolurile, pramatie. Eu sunt ăla care te invidiază, ştii prea bine. Eu sufăr din născare. Tu descoperi acum o durere pe care tare aş vrea s-o cunosc şi eu. Hai să schimbăm subiectul, dacă vrei.
Poftim de vezi, nefericirea mea e contagioasă. Acum suntem doi cu vânătăi, bine ne mai merge.
— Tu crezi că sunt un nemernic?
— Da' de unde. Tu îți faci ucenicia, nu eşti decât un mic copil, bombonel. Mai ai câțiva paşi de făcut... Dimotrivă...
— Dimpotrivă ce?
— Dimpotrivă, eşti un căcănar curist şi o să ți-o trag mintenaş la ochiu' maro.
Şi, nici una, nici două, japița mă înşfacă şi ne rostogolim amândoi pe jos, dărâmând masa, paharele şi fotoliile, şi izbucnind într-un uriaş hohot de râs, în timp ce barmanul caută frenetic, în cartea de telefon, numărul de la secția de urgențe psihiatrice a spitalului Sainte Anne.

XLI
SUPOZIȚII

Apoi, s-a petrecut un lucru oribil: am început să dorm cu şosetele în picioare. Trebuia să reacționez, altfel, nu mai aveam mult şi mă apucam să-mi beau propria urină. Mă zvârcoleam în pat, gândindu-mă la ce îmi spusese Jean-Georges. Şi dacă avea dreptate? Trebuia s-o sun din nou pe Anne. La urma urmei — de vreme ce Alice tot nu voia să vină — poate că greşisem când divorțasem de ea. Nu era totul pierdut: după divorț, mulți oameni se îndrăgostesc, la loc, de soții lor. Uite-i pe Adeline şi pe lohnny. Nu, ăsta-i un exemplu rău ales. Aăă, Liz Taylor şi Richard Burton. Nici acesta nu e chiar aşa de bun.
Aş putea s-o recuperez pe Anne. Trebuia s-o recuperez pe Anne. Totul se putea

repara. Nu încercaserăm totul. O să încercăm totul. Ca să ne menajăm unul pe celălalt, ne-am abţinut să vorbim şi ne-am părăsit fără să ne spunem nimic. Vom fi din nou împreună şi, în curând, vom râde când ne vom aminti de despărțire. Am avut noi parte şi de chestii mai rele.
au deschis televizorul. Suntem lăsați de capul nostru, incapabili să mai fim interesați de altceva în afara propriului buric. Totuşi, am pus la cale un plan. Nădăjduiam că nu voi fi silit să ajung la o asemenea extremă, dar plecarea lui Alice în concediu cu bărbatu-su merită o ripostă nucleară. De data asta mi-am lăsat baltă demnitatea. Planul meu constă în rechemarea lui Anne. Ridic receptorul, cu un zâmbet pe care l-aş vrea machiavelic, dar care nu este decât intimidat.
Nu, dacă stau să mă gândesc, n-am avut chestii mai rele. Pe vremuri, căsătoriile rezistau în fața unui foc de paie de genul ăsta. Azi, căsătoriile sunt nişte focuri de paie. Societatea în care ne-am născut este întemeiată pe egoism. Sociologii numesc chestia asta individualism, când, de fapt, există un cuvânt mai simplu: trăim în societatea singurătății. Nu mai avem familii, nu mai avem sate, nu mai avem Dumnezeu, înaintaşii ne-au eliberat de toate aceste piedici şi, în locul lor,

XLII
EMOȚIONANTA STRATAGEMĂ

De când nu ne-am mai văzut? am întrebat-o pe Anne, la restaurant, în timp ce trăgeam deoparte masa, ca să se poată aşeza pe banchetă, înainte, ne plăcea să luăm masa în aceeaşi braserie, stând unul lângă celălalt, dar asta a fost înainte, iar în seara asta luăm cina stând față în față. Ea mă observă, curioasă, înainte de a răspunde: — Patru luni, o săptămână, trei zile, opt ore şi (spune asta, verificându-şi ceasul) şaisprezece minute.
— Şi patruzeci şi trei de secunde, patruzeci şi patru, patruzeci şi cinci...
începem prin a umple conversația cu toate lucrurile care ne îngăduie să ocolim esențialul: munca noastră, prietenii, amintirile. Ca şi cum nu se întâmplase nimic din tot ce avusese loc. Dar Anne vede prea bine că sunt nefericit şi se simte nefericită fiindcă nu este ea cauza. La desert, enervată, se înfige nițel în mine.
— Bun, cred că nu m-ai invitat la cină doar ca să depanăm poveşti despre vechii prieteni. Ce vrei să-mi spui?
— Păi... Mai sunt nişte lucruri de-ale tale acasă, mă întrebam dacă nu vrei să vii să ți le iei. Şi, cu ocazia asta, am putea să petrecem un weekend împreună, să vedem dacă...
— Ce? Eşti căzut în cap sau ce ai? Noi suntem divorțați, băiete! Doar vezi prea bine că nu de mine eşti îndrăgostit şi, în afară de asta, ce mama dracului, nu sunt jucăria ta, să mă învârteşti pe degete aşa cum vrei!
— Sssst! Nu țipa aşa...
Mă adresez vecinilor de la masa alăturată.
— Suntem divorțați şi tocmai i-am propus să plecăm în we-
ekend, dar ea a refuzat. Asta e, acum ştiți tot. Puteți să nu mai trageți cu urechea? Sau poate că viața împreună cu matracuca din fața dumneavoastră este aşa de nasoală, încât aveți nevoie să trageți cu urechea la ceilalți?

Vecinul se ridică, eu, de asemenea, femeile ne despart, pe scurt, e ceva acțiune în cărțulia asta. Apoi plătesc nota şi ieşim din restaurant. Afară, s-a întunecat şi mai tare. Facem câțiva paşi pe stradă, hlizindu-ne. Eu îi cer iertare. Ea zice că nu-i nimic. Pare să accepte ruptura mai bine decât mine.
— Marc, e prea târziu. Am atins punctul de la care întoarcerea nu mai este posibilă. Iubesc pe cineva, şi tu la fel: nu mai are niciun rost să fim împreună.
— Ştiu, ştiu, sunt un caraghios... îmi ziceam că am mai putea încerca o dată... Eşti sigură că nu vrei să te conduc?
— Nu, mulțumesc, o să iau un taxi... Marc, vreau să-ți vând un pont care o să-ți fie de folos în viitoarele tale legături cu femeile. Trebuie să înveți să te pui în pielea lor.
DRAGOSTEA DUREAZĂ 3 ANI Şi apoi, în clipa despărțirii, ne cuprinde deodată emoția. Ne stăpânim lacrimile, dar ele ne curg pe dinăuntru. N-am să-i mai aud râsul de copil. De el se va bucura, atunci când o va face să râdă, cel care mi-a luat locul. Anne a devenit o străină. Ne despărțim, luând-o fiecare în direcția lui. Ea se urcă în taxi, închide încet portiera, îmi zâmbeşte din spatele geamului şi maşina se îndepărtează... Dacă am fi într-un film frumos, eu aş începe să alerg, prin ploaie, după taxi, iar la primul stop am cădea unul în brațele celuilalt. Sau ea s-ar răzgândi, dintr-odată, şi l-ar ruga pe şofer să oprească, întocmai ca Audrey Hepburn/Holly Golightly, la sfârşit, în Breakfast at Tiffany's1. Dar noi nu suntem într-un film. Suntem într-o viață în care taxiurile continuă să circule.
Mai întâi, părăseşti casa părinților şi apoi, câteodată, părăseşti casa primului tău mariaj, dar întotdeauna eşti încercat de aceeaşi durere, care te face să te simți pentru totdeauna orfan.
Breakfast at Tiffany's (engl.) — Mic dejun la Tiffany. Volum de Truman Capote, a stat la baza filmului realizat de Blake Edwards. (N. t.)

XLIII
EPISOD MESCHIN
Hoții cinează, amanții prânzesc. Dacă vedeți un cuplu într-un bistrou, la ora prânzului, făceți-vă că îi fotografiați şi o să fiți luați la rost. încercați acelaşi lucru seara, cu alt cuplu: acesta va zâmbi, pozând pentru blitzul vostru.
Cum s-a întors din vacanța conjugală, Alice m-a şi sunat. După ce m-am pus bine în pielea ei, imaginân-du-mi ceea ce îi trecea prin cap, i-am propus, cu răceală, să luăm prânzul tete-a-tete:
- O să aduc un proiector pentru diapozitive.
Ea nu m-a considerat deloc hazliu, ceea ce pica bine, fiindcă nici nu încercam să fiu. Cum a ajuns, mi-a jurat că a fost groaznic, mi-a certificat că n-au făcut deloc dragoste, dar am întrerupt-o:
— E foarte bine. în weekendul ăsta plec împreună cu Anne. Ştim cu toții că nu e adevărat, în afară de Alice, care tocmai încasează o rachetă Scud în plină mutră.
-Ah!
— Vasăzică, reiau eu cursul conversației, a fost bine în călătorie?

Alice îmi trage o palmă, dar tot ea e aia care izbucneşte în plâns, în ultima vreme, colecţionez mese dramatice. Norocul meu: n-avem vecini de masă. Ghinionul meu: Alice chiar pleacă. Restaurantul n-o să mai fie prea animat. Şi degeaba îmi sa-, vurez răzbunarea, fiindcă „Rămân singur cu o inimă plină de , comori ce aşteaptă să fie primite" (Paul Morand) şi mă pun iar pe băut hectolitri, până când nu mai pot sta nici în picioare şi
nici măcar aşezat, încă un prânz fără să halesc. Răzbunarea este
o mâncare care nu se mănâncă1.
Ceea ce mă uluieşte mai tare nu e faptul că viaţa noastră e o piesă de teatru, ci că are atât de puţine personaje.
Note:
i Joc de cuvinte. Corect: Răzbunarea e o mâncare care se mănâncă rece. (N. t.)
XLIV
CORESPONDENŢĂ (IV)
După o săptămână. Ultima scrisoarecătre Alice:
„Dragostea mea,
N-a ieşit nimic din weekendul cu Anne. Să nu mai vorbim despre asta. Ca şi tine, voiam să am o certitudine, să fiu convins că am ales bine. Iartă-mă că ţi-am făcut chestia asta. Voiam să simţi şi tu cât de mult am
suferit când ai fost plecată în vacanţă. E o tâmpenie, ştiu
asta. Pentru că n-ai să ştii niciodată cât m-a durut.
Alice, suntem făcuţi unul pentru celălalt. Este înfricoşător. Cu tine, totul este frumos, chiar şi eu. Dar mi-e teamă de temerile tale. Nu pot suporta gândul că nu sunt singurul bărbat din viaţa ta. îţi urăsc trecutul, care îmi încurcă viitorul.
Aş vrea ca toată această durere să folosească la ceva. De ce nu ai încredere în mine? Fiindcă sunt un nebun? E un argument care nu contează, pentru că şi tu eşti la fel de nebună. Crezi că ne iubim doar pentru că e complicat? în cazul ăsta, e mai bine să ne despărţim. Prefer să fiu nefericit fără tine, decât cu tine.
Dragostea noastră este indestructibilă, nu înţeleg cum de nu-ţi dai seama. Viitorul tău sunt eu. Sunt aici, exist, nu poţi continua să trăieşti ca şi cum n-aş exista, îmi pare rău. Aşa cum zic Les Inconnus: «Ăsta ţi-e Destinul».
N-avem dreptul să fugim de fericire. Majoritatea oamenilor n-au şansa noastră. Când se plac, nu se îndrăgostesc. Sau, când se îndrăgostesc, nu merge treaba în pat. Ori, când merge treaba în pat, n-au ce să-şi mai spună după. Noi am trecut de toate aceste probe, cu felicitările juriului, numai că am fost respinşi din cauză că nu mai suntem împreună.
Ceea ce facem este de neiertat. Haide să nu ne mai torturăm. Este criminal să nu te grăbeşti să fii fericit, când ai, în sfârşit, ocazia. Ne purtăm cu noi înşine ca nişte monştri. O s-o mai ţinem mult aşa? Pentru plăcerea cui? Este o mârşăvie să te chinui atât, şi pe tine, şi pe alţii, degeaba. Nimeni nu ne va reproşa că am profitat de şansa care ne-a fost oferită.
Asta este, cu adevărat, ultima mea scrisoare, nu mai pot suporta să ne jucăm de-a şoarecele şi pisica. Sunt la picioarele tale, descurajat, sfârşit, aşteptând lovitura de graţie. De la un anumit grad de intensitate a durerii, îţi

pierzi orice orgoliu. Nu-ți scriu pentru a-ți cere să vii,
îți scriu pentru a-ți spune că voi fi întotdeauna aici. Un gest din partea ta, şi ne vom întemeia ferma de struți. Niciun gest din partea ta, şi voi fi mereu aici, pe undeva, pe aceeaşi planetă cu tine, aşteptându-te. Te iubesc ca un nebun, nu te doresc decât pe tine, nu mă gândesc decât la tine, îți aparțin cu trup şi suflet.
Al tău Marc, care plânge scriindu-ți."

XLV
ATUNCI
Atunci, îmi iau stiloul ca să scriu că o iubesc, că are părul cel mai lung din lume şi că viața mea se cufundă în el, iar dacă tu consideri că asta e o chestie caraghioasă, eşti vai de capul tău, ochii ei sunt pentru mine, ea este eu, eu sunt ea, şi când ea țipă, țip şi eu şi tot ce voi face vreodată va fi mereu pentru ea, îi voi da totul mereu şi, până la moartea mea, n-o să fie dimineață în care să mă trezesc pentru altcineva în afară de ea şi în care să n-o fac să mă iubească şi în care să nu-i sărut iar şi iar încheieturile mâinilor, umerii, sânii şi atunci îmi dau sea-
ma că dacă eşti îndrăgostit, scrii fraze nesfârşite, nu mai ai vreme să pui punct, trebuie să continui să scrii, să scrii, să alergi mai departe decât inima ta, şi fraza nu vrea să se oprească, dragostea nu are punctuație, iar lacrimile stârnite de pasiune se preling, când iubeşti ajungi să scrii lucruri interminabile, când iubeşti ajungi întotdeauna să te consideri Albert Cohen, Alice a venit, Alice l-a părăsit pe Antoine, în sfârşit, în sfârşit a venit, şi ne-am luat zborul mental şi fizic, am luat primul avion pentru Roma, bineînțeles, în ce altă parte să te duci, Hotel Englitera, Piazza Na-vona, Fontana di Trevi, jurăminte eterne, plimbări pe Vespa, când am cerut căşti, cel care închiria scutere a înțeles totul şi a răspuns e prea cald, dragoste, dragoste neîncetat, de trei, de patru, de cinci ori pe zi, durere de mădular, în viața voastră n-ați juisat atâta, totul începe din nou, nu mai sunteți singuri, cerul este trandafiriu, fără tine nu eram nimic, în sfârşit respir, mergem pe deasupra caldarâmului, la câțiva centimetri deasupra solului, nimeni nu vede asta în afară de noi, suntem pe perne de aer, le zâmbim fără motiv romanilor, care ne iau drept înapoiați mintal, drept membri ai unei secte, secta „Celor ce zâmbesc în
stare de levitație", acum totul a devenit atât de uşor, faci un pas, pe urmă altul, şi asta-i dragostea, viața, roşiile cu mozzarella gâl-gâind de ulei de măsline pastele cu parmezan, nu ne terminăm niciodată mâncarea din farfurie, ocupați până peste cap să ne privim ochi în ochi să ne dezmierdăm mâinile să ni se scoale, cred că n-am mai dormit de zece zile, zece luni, zece ani, zece veacuri, soarele pe plaja de la Fregene facem poze cu Polaroidul, ca acelea găsite de Anne în sacul meu, la Rio, mi-e de-ajuns să respir şi să te privesc, e pentru totdeauna, pentru totdeauna şi pe vecie, e nemaipomenit, uluitor, cum ne înăbuşă bucuria de a trăi, n-am mai trăit niciodată aşa ceva, simți ceea ce simt eu? n-ai să mă poți iubi niciodată atât cât te iubesc, nu, eu te iubesc mai mult decât mă iubeşti tu, ba nu, eu, ba nu, eu, bine, amândoi, este atât de minunat să devii complet cretin, să alergi spre mare, tu ai fost făcută pentru mine, cum să exprimi prin cuvinte ceva atât de frumos, e ca şi curn, ca şi cum am fi ieşit din bezna adâncă pentru a intra într-o lumină orbitoare, e ca

efectul unei pastile de Ecstasy care nu s-ar opri niciodată, ca o durere de burtă care dispare, ca prima gură de aer inspirat după ce ți-ai oprit răsuflarea sub apă, ca un răspuns unic la toate întrebările, zilele trec ca minutele, uiți de toate, te naşti în fiecare secundă, nu te mai gândeşti la nimic urât, te afli într-un prezent perpetuu, senzual, sexual, adorabil, invincibil, nimic nu ne poate atinge, eşti conştient că forța acestei dragoste va salva lumea, oh suntem îngrozitor de fericiți, tu urci în cameră, aşteaptă-mă în hol, mă întorc imediat şi, după ce iei liftul, urc treptele câte patru odată, când ieşi din lift eu sunt cel care îți deschide uşa, ah, aveam lacrimi în ochi pentru că fuseserăm despărțiți trei minute, când ai muşcat din-tr-o piersică coaptă sucul fructului se prelingea pe coapsele tale bronzate oh fir-ar al dracu' mi-e poftă de tine tot timpul, iar şi iar, uite cum îți picur sperma pe obraz, oh Marc, oh Alice, am ajuns la orgasm, e luuung, e puteeernic, n-am vizitat niciun monument din oraşul ăsta, gata a apucat-o un râs nebun, da' ce-arn zis de râzi în halul ăsta, e ceva nervos, am juisat atât de tare, te ador, dragostea mea, în ce zi suntem?

XII

DUPĂ TREI ANI, LA FORMENTERA

ZIUAZ-7

E aşa de Mult. Iată-mă la Formentera pentru a termina acest roman. Va fi ultimul din trilogia Marronnier (în primul, mă îndrăgosteam; în al doilea, mă însuram; în al treilea, divorțez şi mă îndrăgostesc din nou). Degeaba încerc să înnoiesc atât forma (cuvinte stranii, anglicisme, turnuri bizare, sloganuri publicitare etc.), cât şi fondul (nightclubbing, sex, drog, rock'n'roll...), îmi dau seama la iuțeală că tot ceea ce voiam era să scriu un roman de dragoste în fraze foarte simple — pe scurt, tot ceea ce e mai dificil de făcut.

Ascult zgomotul mării, în sfârşit, îmi încetinesc ritmul. Viteza te împiedică să fii tu însuți. Viața mea de la Paris este lipsită de cer. Mă screm să fac câte un text publicitar, faxez câte un articol, răspund la telefon, iute, alerg de la o şedință la alta, mănânc câte ceva la botul calului, iute, iute, mă arunc pe scuter, ca să ajung în întârziere la câte un cocteil. Existența mea absurdă merita cu adevărat o frână. Să te concentrezi. Să nu faci decât un singur lucru odată. Să mângâi frumusețea tăcerii. Să profiți de lentoare. Să auzi parfumul culorilor. Toate chestiile astea pe care lumea vrea să ți le interzică.

Trebuie refăcut totul. Trebuie reorganizat totul, în societatea asta. în ziua de azi, cei care au bani n-au timp şi cei care au timp n-au bani. A scăpa de muncă e la fel de greu ca a scăpa de şomaj. Cel lipsit de ocupație este inamicul public numărul unu. Oamenii sunt prinşi în laț cu ajutorul banilor: îşi sacrifică libertatea pentru ca să-şi plătească impozitele. Este din ce în ce mai evident că miza secolului viitor va fi suprimarea dictaturii impuse de firme.

Formentera, o insuliță... Un satelit al Ibizei, din constelația Balearelor. Formentera este Corsica fără bombe, Ibiza fără crâşme, Moustique fără Mick Jagger, Capri fără Herve Vilard, Țara Bascilor fără ploaie.

Soare alb. Promenadă pe Vespa. Căldură şi praf. Flori uscate. Mare de peruzea.

Miros de pini. Cântec de greieri. Şopâr-le fricoase. Oi care fac meee.
— Niciun meee1, le-o întorc eu.
Soare roşu. Gambas a la plancha2. Vamos a la playa3. Lună portocalie. Gin con limon. Eu căutam liniştea şi ea este aici, unde e prea cald pentru ca să poţi scrie fraze lungi, îţi poţi petrece vacanţa şi în altă parte decât în comă4. Marea este plină de apă. Cerul se mişcă neîncetat. Stelele cad. A respira aerul ar trebui să fie întotdeauna o ocupaţie cu normă întreagă.

Note:
1 Joc de cuvinte intraductibil: Iln'y a pas de „mais" (fr.) — Niciun „dar". (N. t.)
2 Gambas a la plancha (sp.) — Creveţi pe plută. (N. t)
3 Vamos a la playa (sp.) — Haidem la plajă. (N. t.)
4 Aluzie la romanul Vacanţă în comă, de acelaşi autor. (N. t.)

Asta e istoria unui tip care se refugiază singur pe o insulă ca să termine o cărţulie ce nu se cheamă Paludes. Tipului, care ducea o viaţă de smintit, i se pare absolut ciudat să se afle singur cu sine, în natură, fără televizor şi fără telefon. La Paris este mereu zorit, face pe dinamicul, aici însă nu se clinteşte cât e ziua de lungă, iar seara se plimbă mereu de unul singur. Modele îi sunt: Barnabooth, la Florenţa, Byron, la Veneţia, panda, la grădina zoologică din Vincennes. Unica persoană căreia îi spune bună ziua este chelneriţa de la San Francesco. Tipul poartă cămaşă neagră, blugi albi, Tod's. Bea pastisuri şi gin-li-mon. Haleşte chipsuri şi tortillas. Nu ascultă decât un disc: Sonata Kreutzer, cântată de Arthur Rubinstein. Se pare chiar că ar fi fost zărit aplaudând un gol înscris de francezi în meciul Franţa — Spania, gest care este de prost-gust, dar curajos, când eşti singurul francez aflat într-o crâşmă dintr-un port spaniol. Dacă l-aţi întâlni pe acest tip, fără îndoială că v-aţi gândi: „Da' ce mă-sa face boul ăsta de franţuz la Fonda Pepe în extra-sezon?" Asta mă necăjeşte puţin, dat fiind că tipul în chestiune sunt eu. Aşa că, ciocu' mic, merci. Eu sunt sihastrul care îi zâmbeşte vântului răcoros.
Peste o săptămână se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

II

ZIUA Z-6

Sun, de acord, când Alice l-a lăsat pe Antoine, apoi când ne-am mutat împreună în strada Ma-zarine (strada unde a murit Antoine Blondin), nu vă ascund că mi se întâmpla să fiu cuprins de panică. Fericirea este mult mai înfricoşătoare decât nefericirea. Faptul că dobândisem ceea ce doream mai mult pe lume mă umplea de fericire şi, simultan, mă copleşea de îndoială. Oare voi face din nou aceleaşi greşeli? Nu eram altceva decât un romantic ciclic? Acum, că ea era aici, o voiam cu adevărat? Oare voi deveni prea tandru?
 Oare mă plictiseam alături de ea? Oare când n-o să mă mai leg la cap, fir-ar al dracu'?
Antoine voia să mă omoare, s-o omoare, să se omoare. Cuplul nostru se întemeia

pe cenuşa unui dublu divorț, ca şi cum trebuia să fie hrănit cu două sacrificii umane, pentru a clădi o nouă dragoste. Schumpeter numea chestia asta „distrugere creatoare", dar Schumpeter era economist, iar economiştii sunt rareori sentimentali. Noi am distrus două casnicii pentru a rămâne uniți, asemenea unui vârtej care îşi absoarbe victimele pentru a creşte. Fericirea este un lucru atât de monstruos, încât, dacă nu crapi tu însuți din pricina ei, atunci îți va cere cel puțin câteva asasinate.
Jean-Georges a venit să stea cu mine la Formentera. împreună, punem din nou lumea la cale, apoi vizităm peştii, sub mare. El scrie o piesă de teatru, prin urmare bea cot la cot cu mine.
Poem de citit în stare de beție:
La Formentera
Vei fermenta.
Pe drum ne întâlnim cu perechi bătrâne, de hippies pasti-lomani, care au rămas împreună, aici, din anii şaizeci. Cum or fi făcut de-au durat atât de mult? Mă fac să lăcrimez. Cumpăr iarbă de la ei. Mă abțiguiesc împreună cu Jean-Georges prin bombe, unde jucăm biliard. El îmi povesteşte despre amorurile lui. Tocmai a întâlnit-o pe femeia vieții sale, e fericit pentru prima oară.
— Iubire: nu trăim decât pentru asta, a spus el.
— Şi pentru copii?
— Nici vorbă! Să le dai viață ca să trăiască într-o asemenea lume? E ceva criminal! Egoist! Narcisist!
— Eu, unul, le fac femeilor ceva mai bun decât un copil: le fac o carte, am declarat ridicând degetul în aer.
îi aruncăm ocheade chelneriței. Este drăguță de-ți vine s-o mănânci, nu alta, poartă un bolero, pielea ei mată e uşor umbrită de un pufuleț, are ochii negri, se ține dreaptă, mândră ca o squaw1.
- Seamănă cu Alice, spun. Dacă m-aş culca cu ea, înseamnă că aş rămâne totuşi fidel.
Alice este la Paris şi o să vină aici peste o săptămână.
Peste şase zile se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

III
ZIUA Z-5
Chelnerița în rochie fără spate se numeşte Matilda.
E buuună. Jean-Georges i-a cântat melodia lui Har-
ry Belafonte: Matilda she take me money and run Venezuela.
Cred că m-aş putea îndrăgosti de ea, dacă Alice nu mi-ar lipsi atât de mult. Am invitat-o la dans, la barul Şes Roqu-es. Ea bătea din palmele cu piele oacheşă, îşi ondula şoldurile, pletele îi zburau. Avea păr sub braț. Jean-Georges a în-trebat-o:
 — Scuzați-mă, domnişoară, căutăm un loc de dormit. Un cumva aveți la dumneavoastră acasă, por favor?
Ea purta un lănțişor fin, de aur, în jurul taliei şi altul în jurul gleznei. Din păcate, Matilda nu ne-a luat banii şi nu a fugit în Venezuela. S-a mulțumit să răsucească nişte papiroase de iarbă împreună cu noi, până când am adormit sub cerul spuzit de

stele. Degetele ei erau lungi şi agile. Lingea cu pricepere hârtia ţigării. Cred că toţi eram destul de tulburaţi, chiar şi ea.
întorşi la Casa, Matilda, complet dusă, s-a luat la trântă cu mădularul meu. Avea o savarină gigantică, dar musculoasă, care mirosea a vacanţă. Părul îi trăsnea a sinsemilla. Ţipa atât de tare, încât Jean-Georges i-a umplut gura, ca s-o facă să tacă; apoi, am schimbat locurile între noi, înainte de a ejacula în cor pe sânii ei mari şi tari. Exact după ce am juisat, m-am trezit lac de apă, mort de sete. Un adevărat pustnic n-ar trebui să abuzeze prea mult de aceste plante exotice.
Peste cinci zile se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

Note:
1 Squaw — soţie de indian piele-roşie. (N. t.)

IV ZIUA Z-4
Omul singur redevine preistoric: după câteva zile nu \^/ se mai rade, nu se mai spală, mormăie. Pentru ca fiinţa umană să ajungă la civilizaţie, a fost nevoie de milioane de ani, în timp ce întoarcerea la Neanderthal îi ia mai puţin de o săptămână. Mersul meu este din ce în ce mai asemănător cu al maimuţelor, îmi scarpin testiculele, îmi mănânc cojile din nas, mă deplasez făcând mici sărituri. La masă, mă năpustesc asupra mâncării, înfulecând cu degetele, la grămadă, cârnaţi şi gumă de mestecat, chipsuri cu brânză şi ciocolată cu lapte,
Coca-Cola şi vin. Apoi, râgâi, pârţâi şi sforăi. Ăsta este un tânăr scriitor francez din avangardă.
Alice a sosit, luându-mă prin surprindere. Mi-a acoperit ochii cu mâinile, în piaţa Mola, cu trei zile mai înainte de data prevăzută pentru sosire.
— Ghici cine-i?!
- No se. Matilda?
— Ticălosule!
— Alice!
Am căzut unul în braţele celuilalt.
— Apăi, asta chiar că e o surpriză! Eram obligat să spun asta?
— Mărturiseşte că nu mă aşteptai! Şi, mai întâi, cine mai e şi Matilda asta?
— Oh, nimeni... O localnică pe care a agăţat-o aseară Jean-Georges.
Dacă asta nu e fericire, în orice caz seamănă mult cu ea: ron-ţăim Jabugo pe plajă, apa e călduţă, Alice e bronzată, ceea ce îi face ochii verzi. După-amiaza ne facem siesta. Eu îi ling sarea de mare de pe spate. Nu dormim cine ştie ce. în timp ce facem dragoste, Alice mi-i înşiră pe băieţii de la Paris care au implorat-o să mă părăsească. Eu îi povestesc în detaliu visul meu erotic din ajun. De ce toate femeile pe care le iubesc au picioarele reci?
Ne întâlnim cu Jean-Georges şi cu Matilda la cină. Ei par foarte îndrăgostiţi. Au descoperit că amândoi şi-au pierdut tatăl anul ăsta.
— Dar pentru mine e mai grav, fiindcă sunt fată, spune Matilda.
— Detest fetele îndrăgostite de tatăl lor, mai ales când e mort, zice Jean-Georges.
— Fetele care n-au fost niciodată îndrăgostite de tatăl lor sunt fie frigide, fie

lesbiene, precizez eu.
Alice şi Matilda dansează împreună, parcă ar fi două surori nițeluş cam incestuoase. Ne lipim de ele. E aşa de bine, chestia asta ar fi putut degenera, ne despărțim plini de regrete, dar îşi scoate pârleala fiecare în camera lui.
DRAGOSTEA DUREAZĂ 3 ANI
înainte de-a adormi, fac, în sfârşit, un gest revoluționar: îmi scot ceasul. Pentru ca dragostea să dureze întotdeauna, e de-a-juns să trăieşti în afara timpului. Cea care ucide dragostea e lumea modernă. Ce-ar fi dacă ne-am instala aici? Aici, nimic nu e scump. Aş faxa hârtiile la Paris, aş cere drepturi de autor de la mai multe edituri, aş expedia din când în când câte o campanie publicitară prin DHL... Şi am crăpa de plictiseală.
Fir-ar să fie, iar m-a apucat angoasa. Simt cum se apropie primejdia. Mi s-a făcut lehamite să fiu eu. Mi-ar plăcea, cu adevărat, să-mi spună cineva de ce anume am chef. Ce-i drept, din vreme în vreme, pasiunea noastră devine tandrețe. Oare se pune iar în mişcare maşinăria? Trebuie să facem în aşa fel încât să ne crească din nou endorfinele. O iubesc şi totuşi mi-e teamă să nu ne plictisim. Uneori, ne prefacem dinadins că suntem plini de draci. Ea îmi spune:
— Bun... Mă duc la cumpărături... Pe curând...
îi răspund:
— Şi, după aia, o să mergem să ne plimbăm...
— Să culegem rozmarin...
— Să mâncăm pe plajă...
— Să cumpărăm ziare...
— Să nu facem nimic...
— Sau să ne sinucidem... :
— Singura moarte frumoasă, la Formentera, e să cazi cu bicicleta, aşa cum a pățit cântăreața Nico.
îmi spun că, dacă glumim cu chestia asta, înseamnă că situația nu e chiar atât de gravă.
Suspansul creşte. Peste patru zile se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

ZIUA Z-3
Fac dragoste cu Alice mai puțin frecvent, dar din ^^ ce în ce mai bine. îi ating centimetrii pătrați preferați. Ea închide ochii, înainte, juisa o dată din două, dar acum juisează de fiecare dată. Mă lasă să scriu toată du-pă-amiaza. în timp ce lucrez, ea se bronzează pe plajă. Pe la şase seara, se întoarce şi îi pregătesc o „arăbească" rece ca gheața, cu pastis1 şi sirop de migdale. Apoi îi verific bronzul integral, îi mulg grepurile. Ea mă suge şi, după aia, eu i-o trag pe la buci. Apoi, ea citeşte peste umărul meu şi îmi cere să suprim „i-o trag pe la buci". Accept, scriu „o iau", iar după ce se îndepărtează, îmi las nițel baltă Macintosh-ul. Ăsta e prețul literaturii, Istoria Literară nu e decât un lung pomelnic de trădări, sper că mă va ierta.
Refuz să termin Blândețea nopții; am un fel de presentiment sinistru: după părerea mea, treaba nu merge prea strălucit între Dick Diver şi Nicole. Ascult Sonata

Kreutzer, gândindu-mă la romanul eponim al lui Tolstoi. Povestea unui bărbat înşelat, care îşi omoară nevasta. Vioara şi pianul lui Beethoven l-au inspirat să scrie despre acest cuplu. Ascult instrumentele întâlnindu-se, întrerupându-se, luându-şi avânt, părăsindu-se, împăcându-se, supărându-se şi, în cele din urmă, unindu-se într-un crescendo final. Este muzica vieții în doi. Vioara şi pianul sunt incapabile să cânte singure...
Dacă povestea noastră dă chix, eu o să rămân absolut blazat. Niciodată n-am să-i mai pot da atât de mult altcuiva. Oare o să-mi termin zilele regulând curve de lux şi uitându-mă la casete video?

Note:
1 Pastis (fr.) — băutură alcoolică parfumată cu anason. (N. t.)

Trebuie să meargă.
Trebuie să izbutim să trecem de limita celor trei ani. îmi schimb părerea la fiecare secundă.
Poate că ar trebui să trăim separat. Viața în doi prea te uzează.
Eu n-am niciun tabu; nu mă şochează să facem schimb de parteneri. La urma urmei, dacă e să fiu încornorat, mai bine organizez eu toată treaba. Uniunea liberă — asta-i soluția: un adulter sub control.
Nu. Ştiu: trebuie să facem la iuțeală un copil!
Mi-e frică de mine. Numărătoarea inversă îşi înşiră zilele lui Damocles. Peste trei zile se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

ZIUA Z-2
Este o eroare să doreşti o viață imobilă. Vrei ca timpul să se oprească în loc, ca dragostea să fie eternă, ca nimic să nu moară niciodată, ci să o ducă, trai neneacă, într-o perpetuă copilărie plină de răsfăț. Construieşti ziduri de apărare şi tocmai aceste ziduri îți devin, într-o zi, închisoare.
Acum, că trăiesc cu Alice, nu-mi mai construiesc ziduri. Iau fiecare secundă petrecută cu ea ca pe un dar. îmi dau seama că poți duce dorul prezentului. Uneori, trăiesc momente atât de minunate, încât îmi spun: „Ia uite! Mai târziu voi regreta momentul acesta; trebuie să nu uit niciodată clipa aceasta, ca să mă pot gândi la ea din nou, atunci când toate vor merge prost." Descopăr că, pentru a rămâne îndrăgostit, e nevoie ca în fiecare din noi să existe o părticică de insesizabil. Trebuie să refuzi platitudinea, ceea ce nu înseamnă să născoceşti tresăriri artificiale şi cretine, ci să ştii să fii uimit în fața miracolului fiecărei zile. Să fii generos şi simplu. Eşti îndrăgostit în ziua în care pui pastă de dinți pe o altă periuță decât a ta. Am învățat, mai ales, că, pentru a fi fericit, trebuie să fi fost foarte nefericit. Fără ucenicia durerii, fericirea nu este solidă. Dragostea care durează trei ani este aia care nu a urcat pe munți şi nici nu a ajuns în prăpăstii, aia care îți cade mură-n gură. Dragostea nu durează decât dacă fiecare îi cunoaşte prețul şi e mai bine să-l plăteşti dinainte, altfel rişti să achiți nota ulterior. Noi nu am fost pregătiți pentru fericire, fiindcă nu am fost obişnuiți cu nefericirea. Am crescut în religia confor-

tului. Trebuie să ştii cine eşti şi pe cine iubeşti. Trebuie să ai ucenicia terminată, pentru a trăi o poveste neterminată. Sper că titlul mincinos al acestei cărți nu v-a exasperat din cale afară: bineînțeles că dragostea nu durează trei ani. Sunt fericit că m-am înşelat. Dacă această carte a fost publicată la Editura Grasset, nu înseamnă că spune neapărat adevărul.

Eu nu ştiu ce-mi rezervă trecutul (cum zicea Sagan), dar înaintez, fascinat de groază, fiindcă n-am încotro, înaintez, mai puțin nepăsător ca altădată, dar înaintez totuşi, înaintez în pofida oricărui lucru, înaintez şi vă jur că este frumos.

Facem dragoste în apa translucidă a unui golfuleț pustiu. Dansăm sub umbrare. Cochetăm pe marginea străduțelor prost luminate, bând Marques de Caceres. Nu ne mai oprim din mâncat. Asta-i viața adevărată, în sfârşit. Când am cerut-o în căsătorie, Alice mi-a dat acest răspuns plin de tandrețe, de romantism, de finețe, de frumusețe, de blândețe şi de poezie: -Nu.

Poimâine se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

VII

Soarele este inexorabil. Poate că nu se observă, însă mi-au trebuit ore întregi să găsesc fraza asta. Păsările ciripesc, aşa îmi dau seama că s-a făcut ziuă. Chiar şi păsările sunt îndrăgostite. Era vara în care Fugees reluaseră Kil-ling me softly with his song, al Robertei Flack, şi ştiam că o să-mi amintesc de ea.

— Ştii, Marc, că mâine va fi aniversarea celor trei ani de când suntem împreună?

— Şşşt! Taci! Ne facem că plouă, nu vreau să ştiu!

— Eu cred că e o chestie drăguță, nu văd de ce trebuie să fii nesuferit.

— Nu sunt nesuferit, pur şi simplu trebuie să lucrez.

— Ştii ceva? Eşti un egoist plin de ifose, nu te interesează decât persoana ta şi treaba asta începe să-mi facă greață.

. — Ca să poți iubi pe altcineva, trebuie mai întâi să te iubeşti pe tine însuți.

— Problema ta e că te iubeşti atât de mult, încât nu mai ai loc pentru nimeni altcineva.

A plecat cu scuterul meu, ridicând în urma ei, pe drumul desfundat, un nor de colb fermecat. N-am încercat s-o opresc. După câteva ore, s-a întors şi i-am cerut iertare sărutându-i picioarele. I-am promis că o să facem un grătar tete-a-tete, pentru a sărbători aniversarea noastră. Florile din grădină erau galbene şi roşii. Am întrebat-o:

— După cât timp mă vei părăsi?

— După zece kile.

— Eh! Ce să-i faci dacă fericirea îngraşă?!

In acelaşi moment, la Paris, un artist numit Bruno Richard îşi nota în Jurnal această frază: „Fericirea este tăcerea nefericirii". După asta, putea muri liniştit.

Mâine se vor împlini trei ani de când trăiesc cu Alice.

VIII ZIUA Z

Ultima zi de vară a sosit. Pe plajele de la Formentera se simte că suntem la spartul târgului. Matilda a plecat fără adresă. Vântul se strecoară pe după micile ziduri de piatră şi pe sub tălpi. Cerul este inexorabil, în Balea-
re, ținuturile tăcerii devin tot mai întinse.
Epicur preconizează că trebuie să te mărgineşti la prezent, la plenitudinea plăcerii simple. Trebuie oare să preferi plăcerea, fericirii? în loc să te întrebi cât durează dragostea, nu e mai
bine să foloseşti cel mai eficace mijloc de-a o prelungi, bucu-rându-te de fiecare clipă? Noi doi vom fi prieteni. Prieteni care se țin de mână, care se bronzează pupându-se în bot, întrepă-trunzându-se cu delicatețe — lipiți de zidul unei vile — şi ascultând Al Green, dar totuşi prieteni.
O zi splendidă ne-a binecuvântat aniversarea. La plajă am înotat, am dormit, fericiți printre Fericiți. Barmanul italian de la chioşculeț m-a recunoscut:
— Hello, my friend Marc Marronnier! I-am răspuns:
— Marc Marronnier a murit. L-am omorât. De acum, aici nu mai sunt decât eu, iar eu mă numesc Frederic Beigbeder.
N-a auzit nimic, din cauza muzicii pe care o pune să urle de-ți sparge timpanele. Noi doi am împărțit un pepene galben şi o îngheţată. Mi-am pus din nou ceasul la mână. în sfârşit, devenisem eu însumi, împăcat din nou cu Pământul şi cu timpul.
A sosit şi seara. După un ocol pe la Anselmo, ca să bem un gin-Kas ascultând clipocitul vălurelelor ce se loveau de ponton, ne-am întors a la casa.
Noaptea era luminată de stele şi de lumânări. Alice a pregătit o salată de avocado cu roşii. Eu am aprins un bețişor de tămâie. Aparatul de radio difuza, hârâind, un vechi disc cu muzică flamenco. Cotletele de miel se perpeleau pe grătar. Şopârlele se piteau printre azulejos1. Greierilor le-a tăcut fleanca dintr-odată. Ea s-a aşezat lângă mine, zâmbind emoționată. Am băut câte două sticle de rose fiecare. Trei ani! Numărătoarea inversă luase sfârşit! Ceea ce nu înțelesesem eu e că o numărătoare inversă este un început. La sfârşitul numărătorii inverse există o rachetă care decolează. Aleluia! Bucurie! Minune! Şi când te gândeşti că tâmpitul de mine era plin de angoase!
Ceea ce e mai fantastic este că viața continuă. Ne-am sărutat lung, mână în mână, sub luna portocalie, încercând să desluşim murmurul viitorului.
M-am uitat la ceas: era ora 23:59. încă şaizeci de secunde şi vom avea o certitudine.

Verbier-Formentera, 1994-l997

Note:
Azulejo (sp.) - dale de faianță decorativă a căror tonalitate dominantă este albastrul. (N. t.)